

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ-TECHNICKÁ UNIVERZITA
OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Studijní obor: Ekonomika a právo v podnikání

Odpovědnost insolvenčního správce
Responsibility of Insolvency Administrator

Student: Táňa Klemensová
Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Damian Czudek

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra práva

Zadání bakalářské práce

Student: **Táňa Klemensová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R011 Ekonomika a právo v podnikání
Téma: **Odpovědnost insolvenčního správce**
Responsibility of Insolvency Administrator

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Insolvenční správce a insolvenční řízení v právní úpravě
  3. Povinnosti insolvenčního správce
  4. Odpovědnost insolvenčního správce
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

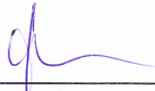
BĚLOHLÁVEK, Alexander. *Evropské a mezinárodní insolvenční právo: komentář*. Praha: C. H. Beck, 2007. 1588 s. ISBN 978-80-7179-591-9.
RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008. 472 s. ISBN 978-80-7357-329-4.
SCHELLEOVÁ, Ilona. *Základy insolvenčního práva*. Ostrava: KEY Publishing, 2008. 322 s. ISBN 978-80-87071-88-5.

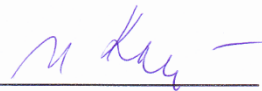
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Damian Czudek**

Datum zadání: 23.11.2012
Datum odevzdání: 10.05.2013

JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.“

Ostrava 10. května 2013

Táňa Klemensová

Ráda bych poděkovala panu Mgr. Damianu Czudkovi za pomoc při vypracování mé bakalářské práce a své rodině za podporu.

Obsah

1. Úvod	5
2. Insolvenční správce a insolvenční řízení v právní úpravě	7
2.1 Insolvenční správce	7
2.1.1 Insolvenční zákon.....	7
2.1.2 Zákon o insolvenčních správcích	8
2.1.3 Předpoklady pro výkon funkce insolvenčního správce	9
2.1.4 Asociace insolvenčních správců	11
2.2 Insolvenční řízení	12
2.2.1 Insolvenční řízení dle insolvenčního zákona	12
2.3 Insolvenční řízení dle komunitárního práva	14
3. Povinnosti insolvenčního správce	15
3.1 Jednání a povinnosti insolvenčního správce v jednotlivých fázích insolvenčního řízení.....	16
3.1.1 Povinnosti předběžného správce	16
3.2 Povinnosti správce ve vztahu k rozhodnutí o způsobu řešení úpadku	20
3.2.1 Povinnosti insolvenčního správce při konkursu	20
3.2.2 Povinnosti a činnost správce v reorganizaci	22
3.2.3 Role insolvenčního správce v oddlužení	23
3.2.4 Statistika počtu daného způsobu řešení úpadku.....	24
3.3 Povinnost mlčenlivosti	25
3.4 Majetková podstata.....	26
3.4.1 Zjišťování majetkové podstaty.....	27
3.4.2 Soupis majetkové podstaty	27
3.4.3 Správa majetkové podstaty a nakládání s ní	28
3.5 Povinnosti insolvenčního správce mimo IZ.....	28
3.6 Připravovaná novela institutu insolvenčního správce působící na jeho činnost a povinnosti	31
3.7 Povinnosti a činnost insolvenčního správce v úpadku finančních institucí.....	32
3.7.1 Povinnosti IS spojené s řešením úpadku úvěrových institucí.....	32
3.7.2 Povinnost insolvenčního správce při řešení úpadku pojišťovacích institucí	34
4. Odpovědnost insolvenčního správce	35
4.1 Odpovědnost insolvenčního správce v letech 1991-2007	35
4.2 Odpovědnost za škodu nebo jinou újmu po roce 2007.....	36
4.2.1 Praktická doporučení.....	40
4.2.2 Pojištění odpovědnosti za škodu	41
4.2.3 Judikatura při odpovědnosti správce za škodu nebo jinou újmu	42

4.2.4	Sankce za porušení odpovědnosti insolvenčního správce	43
4.3	Trestněprávní odpovědnost.....	44
5.	Závěr.....	46
	Seznam použitých zdrojů.....	48
	Seznam použitých zkratek	51
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1. Úvod

Téma insolvenčního řízení a také insolvenčního správce je v dnešní době velmi diskutované a aktuální i z důvodu dopadu ekonomické krize na velký počet subjektů ze sfér podnikatelských i nepodnikatelských. Insolvenční řízení jako takové se v současnosti dotýká čím dál tím více osob. Avšak i když počet subjektů, které se dostanou do insolvenčního řízení stoupá, je nutno podotknout, že počet insolvenčních správců se rapidně snížil. A to díky zavedení přísnějších podmínek pro výkon funkce insolvenčního správce, které nastalo 1.1. 2010. Právě osoba insolvenčního správce bude stěžejním bodem této bakalářské práce.

Cílem práce je osvětlení tématu týkající se osoby insolvenčního správce a jeho postavení v insolvenčním řízení. Zejména pak rozebrání činnosti správce související s jeho povinnostmi, které je ze zákona povinen plnit v jednotlivých fázích insolvenčního řízení a při jednotlivých způsobech řešení úpadku. Práce se snaží vymezit právní postavení insolvenčního správce a hlavně se zaměřuje na výklad odpovědností správce a jeho povinností. Jelikož je insolvenční správce neoddělitelně spjat s insolvenčním řízením, je v této práci obsažena i tato problematika.

K dosažení cíle budou použity dvě metody, a to metoda popisnou a metoda rozboru. Při popisné metodě je zkoumán určitý jev nebo proces. Popisná má snahu zachytit a popsat daný proces či jev z jednoho nebo více hledisek tak, aby daný popis byl co nejúplnější a aby co nejlépe odrážel skutečnost. U metody rozboru dochází k tomu, že jsou zkoumány složité skutečnosti jako celku, který se rozloží na jednodušší části. K pochopení našeho rozebíraného pojmu, tedy insolvenčního správce, bude nutné tyto jednotlivé části popsat.

První část bakalářské práce se věnuje postavení insolvenčního správce a celého insolvenčního řízení v právní úpravě. Je zde mimo jiné popsáno, v kterých sbírkách najdeme vymezení těchto dvou pojmů.

Již druhá část je věnována osobě insolvenčního správce, kde se zaměřím na činnost správce a jeho povinnosti. Tyto povinnosti jsou zde popsány s ohledem na to, ve které fázi insolvenčního řízení insolvenční správce vykonává svou funkci a také s ohledem na způsob řešení úpadku.

Třetí část bakalářské práce navazuje na druhou část, jelikož je zaměřena na odpovědnost správce, která mu vyplývá z jeho povinností. Tato část je především zaměřena na odpovědnost za škodu a na trestněprávní odpovědnost.

Téma odpovědnost insolvenčního správce jsem si vybrala z toho důvodu, že tato problematika je v neustálém vývoji. Jak už jsem zmínila, je téma insolvence, insolvenčního

řízení a insolvenčního správce neustále aktuální a frekventované. Jelikož mým studijním oborem je ekonomika a právo v podnikání, právě v tématice insolvenčního práva dochází k průniku mezi ekonomikou a právem. Je zřejmé, že subjekty, které vystupují v insolvenčním řízení musejí rozumět oběma těmto oborům, především pak insolvenční správce.

Hlavním zdrojem pro sepsání této závěrečné práce bude zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích a rovněž zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení. Mými podpůrnými zdroji budou zejména knižní publikace.

2. Insolvenční správce a insolvenční řízení v právní úpravě

2.1 Insolvenční správce

Na české vnitrostátní úrovni je soubor právních norem insolvenčního správce rozložen do zákonných a podzákonných předpisů. Mezi nejdůležitější zákonné předpisy patří předpis č. 182/2006 Sb., Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) a předpis č. 312/2006 Sb., Zákon o insolvenčních správcích.

Institut insolvenční správce je rovněž rozložen do podzákonných předpisů, kde pod č. 311/2007 Sb. je vyhlášena vyhláška o jednacím řádu pro insolvenční řízení, kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona. Obsahem této vyhlášky jsou krom jednacího řádu například také náležitosti týkající se výzvy k podání přihlášek pohledávek, pravidla manipulace s těmito přihláškami apod. Na tuto vyhlášku navazuje vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců, která se měnila vyhláškou č. 56/2011, ta nabyla účinnosti 1. dubna 2011 ve znění vyhlášky 2/2010 Sb. Tato novela je zaměřena například na zpřísnění podmínek pro omluvu neúčasti uchazečů na zkouškách nebo se zde hovoří o úpravě lhůt pro informování uchazečů o zkoušce tak, aby byl vytvořen delší časový prostor k přípravě na zkoušku a snížen počet uchazečů, kteří se zkoušky insolvenčního správce nezúčastní. Nadále se zde stanoví obsah zkoušky, obsah žádosti o vykonání zkoušky, je zde ustanovení o zkušební komisi, postupu při neúčasti na zkoušce, hodnocení zkoušky, protokolu o průběhu zkoušky atd. S insolvenčním zákonem souvisejí i další podzákonné předpisy, vyhláška č. 313/2007 Sb. (odměna insolvenčního správce) byla změněna vyhláškou č. 488/2012, která nabyla účinnosti 1. ledna 2013, vyhláška č. 314/2007 Sb. (pojistné insolvenčních správců) a vyhláška č. 315/2007 Sb. (jednací řád pro okresní a krajské soudy).¹

2.1.1 Insolvenční zákon

Insolvenční zákon není jen klíčovým zákonem, který upravuje institut insolvenčního správce, ale také klíčovým zákonem celého insolvenčního práva. „Tento zákon upravuje řešení úpadku a hrozícího úpadku dlužníka soudním řízením některým ze stanovených způsobů tak, aby došlo k uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým

---

¹ Sbírka zákonů ČR [online]. [2007-2013]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/sbirka>

úpadkem nebo hrozícím úpadkem a k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužníkových věřitelů, a oddlužení dlužníka.“²

První část, která se týká obecných ustanovení, obsahuje sedm hlav. Druhá hlava se nazývá procení subjekty, pod kterou spadá i insolvenční správce a další správci. V této části se insolvenční zákon zabývá seznamem insolvenčních správců a osobami v něm zapsanými, dále řeší určení osoby insolvenčního správce, jaké jsou jeho dovolací důvody, jaké jsou základní povinnosti správce, odpovědnost správce za škodu, jeho náklady nebo jeho odměny.³ Avšak musíme dodat, že osnova insolvenčního zákona upravuje činnost a postavení insolvenčního správce hlavně po procesní stránce. Otázky týkající se například organizace správců, vedení seznamu správců nebo kárného řízení jsou zahrnuty spíše v zákoně č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění zákona č. 296/2007 Sb. Insolvenční zákon těmto tématům věnuje pozornost jen okrajově a jen ve zcela nezbytné míře.⁴ Proto si můžeme povšimnout, že v insolvenčním zákoně jsme v některých případech odkazováni na zákon o insolvenčních správcích.

Druhou částí insolvenčního zákona nazýváme způsoby řešení úpadku. Insolvenční zákon má také třetí hlavu a ta obsahuje společná ustanovení.

2.1.2 Zákon o insolvenčních správcích

Zákon o insolvenčních správcích je rovněž velice důležitým zákonným předpisem na vnitrostátní úrovni.

„Tento zákon upravuje

- a) vznik práva vykonávat činnost insolvenčního správce,
- b) seznam insolvenčních správců (dále jen "seznam"), údaje do něj zapisované, členění seznamu, jeho vedení a podmínky zápisu do seznamu,
- c) činnost hostujícího insolvenčního správce.“⁵

Je zde vysvětlen pojem insolvenční správce. Tento zákon uvádí, že insolvenčním správcem může být fyzická osoba, která je oprávněna vykonávat funkci insolvenčního správce. Dále

---

² § 1 zákona č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

³ ZELENKA, Jaroslav a kolektiv. *Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. aktualizované vydání. Praha, Linde, akciová společnost, 2008. 796 s. ISBN 978-80-7201-707-2.

⁴ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Základy insolvenčního práva*. Ostrava: KEY Publishing, 2008. 322 s. ISBN 978-80-87071-88-5 (s. 94)

⁵ § 1 zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů

může být insolvenčním správcem veřejná obchodní společnost, či zahraniční sdružení, ve kterém společníci ručí stejně jako společníci veřejné obchodní společnosti a je založena dle práva členských států EU, nebo členských států Dohody o evropském hospodářském prostoru, a také je oprávněna vykonávat činnost insolvenčního správce. Zákon v základních ustanoveních vysvětluje pojem hostujícího správce, který je podrobněji popsán v páté hlavě tohoto zákona.

V druhé hlavě se zákon zabývá oprávněním vykonávat činnost insolvenčního správce, kde se hovoří rovněž o zániku práva vykonávat tuto činnost. Ve třetí hlavě nalezneme údaje o seznamu správců, kterému Insolvenční zákon věnoval jen malou pozornost s odkazem na Ministerstvo spravedlnosti. V hlavě čtvrté zákona o insolvenčních správcích je podrobně upraveno vzdělávání insolvenčních správců a především se týká zkoušek insolvenčního správce. Zákon uvádí, že „insolvenční správce je povinen se soustavně vzdělávat a prohlubovat své odborné znalosti pro řádný výkon činnosti insolvenčního správce.“⁶ Jelikož nad výkonem činnosti insolvenčního správce dohlíží ministerstvo, působnost ministerstva upravuje zákon o insolvenčních správcích ve své šesté hlavě. A v poslední, sedmé, hlavě první části jsou vypsána společná ustanovení. Ve druhé a třetí části zákona jsou obsaženy změny. Část druhá pojednává a změně zákona o správních poplatcích a část třetí o změně zákona o advokacii.⁷

2.1.3 Předpoklady pro výkon funkce insolvenčního správce

Existuje řada předpokladů k tomu, stát se insolvenčním správcem. My tyto předpoklady rozdělíme na předpoklady kvalifikační a obecné. Před tím, než byl vytvořen insolvenční zákon existovali nedostatky úpravy správce konkurzní podstaty. Tyto nedostatky však při tvorbě insolvenčního zákona byly zcela či částečně odstraněny. Byla požadována vyšší specializace správců a také daleko přísnější podmínky pro získání oprávnění k vykonávání činnosti insolvenčního správce. Všechny tyto podmínky měly vést k tomu, aby počet správců poklesl a také aby zajistily odbornou kvalifikaci správců.

---

⁶ § 23 zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů

⁷ Zákon o insolvenčních správcích [online]. [2013]. Dostupné z: <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/insolvenčni-spravci-odborna-verejnost/insolvenčni-spravci-zakon.html>

Obecné předpoklady

Insolvenčním správcem se může stát, tudíž „do seznamu insolvenčních správců je zapisována fyzická osoba, zahraniční obchodní společnost nebo sdružení, které poskytuje stejné záruky ručení společníků jako v. o. s. a je založena podle právního řádu členského státu Evropské unie nebo Dohody o evropském hospodářském prostoru, za podmínek, jež jsou dále specifikovány v zákoně o insolvenčních správcích.“⁸ Jednou z těchto podmínek je bezúhonnost a způsobilost k právním úkonům osoby, která by chtěla vykonávat činnost insolvenčního správce. Za bezúhonnou se považuje ta osoba, která se nedopustila úmyslného trestného činu a nebyla pravomocně odsouzena. Toto odsouzení může souviset jak s výkonem funkce insolvenčního správce, tak s jiným úmyslným činem proti závažným pravidlům tržní ekonomiky.

Mezi obecné předpoklady se počítá i povinnost insolvenčního správce uzavřít na svůj náklad smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem jeho funkce. Touto povinností se budeme zabývat v dalších kapitolách.

Dalším předpokladem a zároveň požadavkem je ten, aby žadatelé o povolená stát se insolvenčním správcem uhradili ministerstvu správní poplatek, který činí 5 000 Kč.⁹

Obecnou podmínkou můžeme nazvat i podmínku, která je popsána v §9 odst. 1 písm. f) v Zákoně o insolvenčních správcích. „Právo vykonávat činnost insolvenčního správce se insolvenčnímu správci pozastavuje dnem, kdy insolvenční správce začal vykonávat funkci člena vlády, člena orgánu územní samosprávy, poslance nebo senátora anebo jinou volenou či jmenovanou veřejnou funkci“¹⁰ Tato podmínka by měla zabránit tomu, aby se střetl zájem těchto dvou sfér.

Kvalifikační předpoklady

Aby byl zkvalitněn celý insolvenční proces, existují kvalifikační předpoklady, které zahrnují především nároky na vzdělání insolvenčního správce.

V zákoně o insolvenčních správcích je upravena podmínka vysokoškolského magisterského vzdělání k tomu, aby mohl být povolen výkon činnosti správce. Avšak se

---

⁸ KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. (s. 52)

⁹ KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. (s. 52)

¹⁰ § 9 odst. 1 písm. f) zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů

neustále prokazuje, že jen dvě profese mají předpoklad k tomu, aby zvládly tuto problematiku a vše, co je spojeno s výkonem funkce insolvenčního správce. Mezi tyto obory patří obor právo a obor ekonomika.

Mezi kvalifikační předpoklady je zařazováno i úspěšné složení zkoušky insolvenčního správce. Touto zkouškou se zajišťuje odborná způsobilost a také profesionalita osob, které chtějí být insolvenčním správcem. Tuto zkoušku správci musí vykonat z toho důvodu, aby se odstranil velký nepoměr v odborné a manažerské dovednosti jednotlivých správců. Zkouška insolvenčního správce prověřuje dosažené znalosti osoby, která chce dosáhnout na post insolvenčního správce. Je v ní zahrnuto samotné insolvenční právo a další právnické a také ekonomické disciplíny. Je nutno podotknout, že advokáti, daňoví poradci či notáři jsou povinni vykonat rozdílovou zkoušku, namísto zkoušky insolvenčního správce. Tato tzv. rozdílová zkouška je zúžena o znalosti, které tyto osoby již musely prokazovat při své předešlé profesní zkoušce. Dalším typem zkoušky insolvenčního správce je pro zájemce, kteří chtějí vykonávat činnost insolvenčního správce se zvláštním povolením. Tato zkouška obsahuje velmi širokou oblast.

Celá zkouška se skládá ze dvou částí, z písemné a ústní. U zkoušky je nutno složit správní poplatek, který činí 5 000 Kč. U zvláštní zkoušky činí 3 000 Kč. Pokud není zkouška úspěšně složena, může být dvakrát opakována v časových odstupech nejméně šest měsíců. Jestliže zájemce o činnost insolvenčního správce zkoušku úspěšně nesloží ani napotřetí, může podat novou žádost až po třech letech.¹¹ K tomu, aby mohla být zkouška vykonávána je nutno podat žádost. (viz. Příloha č.1)

V zákoně o insolvenčních správcích je vypsána další povinnost insolvenčního správce a to, že:“ Insolvenční správce je povinen se soustavně vzdělávat a prohlubovat své odborné znalosti pro řádný výkon činnosti insolvenčního správce.“¹²

2.1.4 Asociace insolvenčních správců

Asociace insolvenčních správců, ve zkratce ASIS, je nejvýznamnější organizací, která zastupuje insolvenční správce. ASIS je nezávislá organizace, která působí v oblastech

---

¹¹ Zákon o insolvenčních správcích [online]. [2013]. Dostupné z: <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/insolvenni-spravci-odborna-verejnost/insolvenni-spravci-zakon.html>

¹² § 23 zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů

insolvenčního řízení v České republice. Cílem asociace je neustále rozvíjet a zkvalitňovat činnost insolvenčního správce.

Mezi hlavní poslání ASIS patří:

- sdružovat insolvenční správce, kteří působí na území České republiky, avšak každého nového člena musí schválit valná hromada ASIS,
- prosazovat požadavky členů asociace,
- zajišťovat potřeby členů asociace,
- tvořit prostředí, kde by si správci vyměňovali své zkušenosti,
- rozvíjet teoretické znalosti členů asociace.

ASIS chce také zvýšit efektivitu, rychlost a důvěryhodnost insolvenčního řízení. Jejím úkolem je spolupracovat nejen se státní správou a jinými institucemi, za účelem předání informací a další kooperace, ale také získat mezinárodní kontakty. Mimo jiné asociace insolvenčních správců poskytuje různá stanoviska a doporučení k otázkám úpadkového práva, které se zdají být sporné či nejasné.

Hlavním důvodem, proč asociace vznikla, byla neexistence organizace v České republice, která by sdružovala osoby, které splnily předpoklady pro vykonávání funkce insolvenčního správce. Zároveň byla pocíťována potřeba napravit špatnou pověst konkurzních správců, proto jedním z úkolů této asociace je pečovat o to, aby bylo zvyšováno všeobecné podvědomí a vysoká míra uznání insolvenčních správců a také podporovat všeobecnou důvěru v insolvenční řízení.¹³

2.2 Insolvenční řízení

Insolvenční řízení je rovněž upraveno v Insolvenčním zákoně. „Pro účely tohoto zákona se rozumí insolvenčním řízením soudí řízení, jehož předmětem je dlužníkův úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení.“¹⁴

2.2.1 Insolvenční řízení dle insolvenčního zákona

Insolvenční řízení je zahájeno dnem, kdy insolvenční návrh dojde danému věcně příslušnému soudu. Právo podat insolvenční návrh na zahájení insolvenčního řízení má jak

---

¹³ Asociace insolvenčních správců [online]. [2013]. Dostupné z: <http://www.asis.cz/>

¹⁴ § 2 písm. a) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

věřitel, tak i dlužník.¹⁵ Dle insolvenčního zákona je dlužník, jakož i jeho management nejen oprávněn, ale i povinen zahájit insolvenční řízení a to „bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležité pečlivosti měl dozvědět o svém úpadku.“¹⁶ Pokud dlužník tuto povinnost nesplní, je sankciován.

Samostatné insolvenční řízení vyplývá z rozhodnutí o úpadku a také z rozhodnutí způsobu řešení tohoto úpadku. V Insolvenčním zákoně jsou uvedeny tři základní způsoby řešení úpadku a to je

- reorganizace,
- oddlužení,
- konkurs.

Dále pak můžeme hovořit o zvláštních způsobech řešení úpadku určené pro určité subjekty nebo pro určité druhy případů. V této bakalářské práci se však o posledním způsobu řešení budeme zabývat jen okrajově.

Jelikož je insolvenční řízení jedním z druhů civilního procesu, znamená to, že přiměřené použití občanského soudního řádu je přirozené. Toto přiměřené použití občanského soudního řádu je vyloučeno, pokud by bylo v rozporu se zásadami insolvenčního řízení. Nejdůležitější odchylky Insolvenčního zákona od občanského soudního řádu jsou uvedeny v III. Hlavě (ustanovení o insolvenčním řízení). Musíme podotknout, že to však nejsou jediné odchylky, další z nich jsou uvedeny v dalších ustanoveních zákona.

V insolvenčním zákoně jsou upraveny účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, které jsou vlastně základním kamenem koncepce jednotného insolvenčního řízení. Tyto účinky jsou vypsány v Insolvenčním zákoně, §109 a následující.

Věřitelé mohou od začátku zahájení insolvenčního řízení uplatňovat své pohledávky přihláškou (viz Příloha č. 2), aniž by k tomu museli být vyzváni a aniž by museli čekat na to, až bude rozhodnuto o úpadku. Soud je povinen tyto přihlášky evidovat. Současně má insolvenční soud povinnost vyzvat věřitele, kteří chtějí své pohledávky uplatnit v daném insolvenčním řízení, aby tuto přihlášku pohledávky podali. Insolvenční soud tuto povinnost může vykonat souběžně s oznámením o zahájení insolvenčního řízení.¹⁷

---

¹⁵ ZELENKA, Jaroslav a kolektiv. *Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. aktualizované vydání. Praha, Linde, akciová společnost, 2008. 796 s. ISBN 978-80-7201-707-2 (s. 159-160)

¹⁶ § 98 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Základy insolvenčního práva*. Ostrava: KEY Publishing, 2008. 322 s. ISBN 978-80-87071-88-5. (s. 89, 128-129)

2.3 Insolvenční řízení dle komunitárního práva

Díky Amsterdamské smlouvě nabyla Evropská Společenství nových pravomocí mimo jiné i v civilních věcech, která zahrnuje oblast mezinárodního práva procesního a soukromého. Právě oblast insolvenčního řízení spadá pod mezinárodní právo procesní. Z výkladu o nařízení č. 44/2001, který je zároveň základním kamenem mezinárodního práva procesního v Evropské unii, toto nařízení vylučuje insolvenční ze svého působení. A i proto Evropská společenství přijala Nařízení č. 1346/2002, které bylo novelizováno Nařízením č. 681/2007, tato novela mění seznam úpadekových řízení, správců podstaty a také likvidační řízení.

Před tím, než toto nařízení dospělo v účinnost, vznikaly nejen v Evropě podněty k tomu, aby došlo ke zlepšení spolupráce insolvenčního řízení s mezinárodním prvkem. Mezi tyto iniciativy patřila například Evropská úmluva o mezinárodních aspektech insolvence.

Je nutno podotknout, že toto Nařízení má přednost před zákony členského státu Evropské unie a působí pouze v případě konkurzu, který má komunitární prvek.

Nařízení je většinou vztahováno na řízení o insolvenční pojišťoven a úvěrových institucí. Působí ve všech členských státech EU, kromě Dánska. A vztahuje se na všechny insolvenční dlužníky na území EU.

Přímo z Nařízení vyplývají také práva a povinnosti správce podstaty. Zde je sepsán souhrn těchto práv a povinností:

- právo správce domáhat se, aby byl majetek po zahájení řízení přemístěn z území členského státu, kde bylo řízení zahájeno, na území jiného státu,
- právo správce na přeložení dlužnickova majetku z území členského státu,
- při činnosti své funkce nesmí správce jednat proti právu členského státu, kde chce jednat,
- na požádání může být správcovo jmenování zveřejněno v jiném členském státě. O to samé může správce žádat i o rozhodnutí o zahájení úpadekového řízení.

Správce může také žádat, ať je rozhodnutí o insolvenčním řízení zapsáno do obchodního rejstříku a dalších veřejných rejstříků.¹⁸

---

¹⁸Nařízení o insolvenční [online]. Dostupné z: <http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/praf/js09/mps/web/pages/12.html>

3. Povinnosti insolvenčního správce

Dle příslušných předpisů je insolvenční správce samostatně výdělečně činná osoba, to znamená, že je samostatným subjektem. Svou činnost vykonává uvnitř insolvenčního řízení, kde vystupuje jako jeden z hlavních procesních subjektů. Za svou činnost mu náleží odměna, která je upravena zvláštním právním předpisem a zároveň za svou činnost nese soukromoprávní i trestněprávní odpovědnost. Dle insolvenčního zákona je správce povinen „při výkonu funkce postupovat svědomitě a s odbornou péčí“ a „vyvinout veškeré úsilí, které lze po něm spravedlivě požadovat, aby věřitele byli uspokojeni v co nejvyšší míře. Společnému zájmu věřitelů je povinen dát při výkonu funkce přednost před zájmy vlastními i před zájmy jiných osob.“¹⁹ Společný zájem věřitelů je hodnota, kterou by měl správce svou činností chránit. Tady opět funguje loajalita především vůči věřitelům. Po insolvenčním správci se tedy vyžaduje, aby věřitelé byli uspokojeni v co nejvyšší míře.²⁰

V Insolvenčním zákoně jsou formulovány i další povinnosti insolvenčního správce. K těmto povinnostem patří poskytování věřitelským orgánům určitý prostor ke spolupráci, která je nezbytná pro řádný výkon jejich funkce s tím, že správce je povinen se účastnit na žádost věřitelského orgánu jeho jednání a nejméně jednou za tři měsíce předkládat věřitelskému orgánu a také insolvenčnímu soudu písemnou zprávu o stavu insolvenčního řízení. Tato součinnost správce a věřitelského orgánu musí být taková, aby výkon jejich funkce byl dostatečně efektivní.²¹ „Věřitelský výbor zejména

- dohlíží na činnost insolvenčního správce,
- poskytuje insolvenčnímu správci podporu při jeho činnosti,
- uděluje insolvenčnímu správci nebo dlužníku s dispozičním oprávněním souhlas k uzavírání smluv o úvěrovém financování,
- schvaluje průběžně výši a správnost hotových výdajů insolvenčního správce a nákladů spojených s udržováním a správou majetkové podstaty.“²²

V momentě, kdy je insolvenční správce stanoven do funkce okamžitě mu zákon ukládá povinnost zahájit svou činnost. Tímto momentem mu rovněž vzniká i řada jiných povinností. Jelikož veškeré jeho povinnosti vznikají důsledkem jeho činnosti, v následující kapitole se budeme zabývat zejména činností insolvenčního správce a povinnostmi z nich vzešlých.

¹⁹ § 36 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

²⁰ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008. 472 s. ISBN 978-80-7357-329-4. (s. 160)

²¹ ZELENKA, Jaroslav a kolektiv. *Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. aktualizované vydání. Praha, Linde, akciová společnost, 2008. 796 s. ISBN 978-80-7201-707-2. (s. 82)

²² § 58 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

Správce po svém ustanovení disponuje s právy a povinnostmi, které vyplývají nejen ze zákona, ale i z rozhodnutí soudu o řešení úpadku.

Úlohu insolvenčního správce v insolvenčním řízení můžeme tedy chápat jako soubor práv a povinností. Výkon těchto jeho práv a povinností zejména závisí na části, ve které se insolvenční řízení nachází. Jinou úlohu bude správce zastávat v momentě po ustanovení do funkce před prvním přezkumným jednáním a jinou po přezkumném jednání. Nutno podotknout, že výkon práv a povinností správce rovněž závisí na způsobu řešení úpadku dlužníka.

Protože úpadek lze řešit třemi způsoby, a každý z těchto tří způsobů má jiný cíl i smysl, proto se i činnost insolvenčního správce v každém z těchto způsobů liší. Odlišnou činnost bude správce vykonávat v řešení úpadku konkursem, jinou reorganizací a jinou oddlužením. Činnost a povinnosti správce se rovněž odlišují na základě typologie správce. Zda se jedná o předběžného správce, odděleného insolvenčního správce, hostujícího správce, atd.

3.1 Jednání a povinnosti insolvenčního správce v jednotlivých fázích insolvenčního řízení

Aby mohla daná osoba vykonávat činnosti insolvenčního správce, musí být zapsána do seznamu insolvenčních správců, ale musí plnit určité požadavky a podmínky. Až poté se jí dostávají povinnosti a práva, která insolvenční správce má. Do seznamu insolvenčních správců může být zapsána každá osoba, která plní veškeré zákonem dané požadavky na výkon funkce insolvenčního správce. Z tohoto zákona poté předseda insolvenčního soudu vybírá správce pro daná insolvenční řízení. Proti rozhodnutí ustanovení správce do funkce se lze odvolat pouze ze závažných důvodů. Těmito důvody může být nesplnění určitých podmínek jako je bezúhonnost, vysokoškolské vzdělání, uzavření pojištění či způsobilost k právním úkonům.²³

3.1.1 Povinnosti předběžného správce

Insolvenční správce v insolvenčním řízení může být stanoven kdykoliv ve fázi od zahájení insolvenčního řízení až po rozhodnutí o úpadku. Pokud se správce stanoví již před rozhodnutím o úpadku, poté je to předběžný správce. Tento předběžný správce se po vydání

---

²³ ZELENKA, Jaroslav a kolektiv. *Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. aktualizované vydání. Praha, Linde, akciová společnost, 2008. 796 s. ISBN 978-80-7201-707-2. (s. 56-58)

rozhodnutí stane správcem s plnou působností, pokud není v rozhodnutí úpadku stanoveno jinak.

Soud má povinnost jmenovat předběžného správce v souvislosti s nečinností soudu, s předběžným opatřením, kdy je dlužník omezen v nakládání s majetkovou podstatou, nebo v souvislosti s vyhlášením moratoria²⁴.

Rozsah povinností a oprávnění tohoto správce vymezí insolvenční soud. Jeho povinnosti nemohou být v širším rozsahu, než povinnosti insolvenčního správce. Tento rozsah lze po určité době rozšířit či zúžit. „Nestanoví-li insolvenční soud o osobě insolvenčního správce jinak v rozhodnutí o úpadku, stává se předběžný správce po tomto rozhodnutí insolvenčním správcem s plnou působností.“²⁵

Předběžný správce je povinen vykonávat činnosti stanovené v Insolvenčním zákoně, ale také činnosti mu uložené insolvenčním soudem. I předběžný správce by měl mít na mysli, že musí být loajální především vůči věřitelům.

Úloha, kterou má předběžný správce určenou právě v zákoně a uloženou soudem platí do doby přezkumného jednání. Pokyny, které předběžnému správci uděluje soud, jsou uvedeny v jeho rozhodnutí a lze je shrnout do souboru práv a povinností s povahou administrativní, zjišťovací, přezkumnou a poradní.

V této části insolvenčního řízení je nutno konstatovat, že mezi hlavní povinnosti předběžného správce především patří:

- přezkoumání účetnictví nebo evidence dlužníka,
- vykonání opatření k zjištění majetku dlužníka,
- vykonání opatření k zajištění dlužníkovu majetku,
- vypracování zprávy o činnosti dlužníka.²⁶

---

²⁴ Moratorium- je to institut, který má zajistit tři měsíční ochranu dlužníka (podnikatele), u kterého je již zahájeno insolvenční řízení. Po dobu této ochranné lhůty lze očekávat, že stav úpadku bude překonán vlastními silami.

²⁵ § 27 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

²⁶ Úloha správce v insolvenčním řízení, Pavel Jiříčka [online]. Dostupné z: <http://www.law.muni.cz/sborniky/dp08/files/pdf/obchod/jiricka.pdf>

Popírání přihlášených pohledávek

„Právo učinit popěrný úkon vůči přihlášeným pohledávkám má od 31. března 2011 dlužník, insolvenční správce a přihlášení věřitelé.“²⁷ Krom dlužníka a věřitelů, má tedy možnost popřít pohledávku i insolvenční správce. „Věřitelé nemají právo popírat pohledávky jiných věřitelů. Toto opatření má zabránit strategickému popírání pohledávek jiných věřitelů s cílem vychýlit kontrolu nad řízením.“²⁸ Avšak věřitelé mohou dávat podněty k popření přihlášky správci, soudu nebo věřitelskému výboru. Insolvenční správce by se těmito náznaky k popření měl zabývat.

„O popření pohledávky co do její pravosti jde tehdy, je-li namítáno, že pohledávka nevznikla nebo že již zcela zanikla anebo že se zcela promlčela.“²⁹ Insolvenční správce může popřít výši pohledávky. Není možné, aby subjekt, který přihlášku popírá, namítl, že částka přihlášené pohledávky je vyšší, než ukládá věřitel. V případě, že správce popře výši pohledávky, musí vymezit částku, kterou zpochybňuje a také musí uvést částku, která by měla být v přihlášce uvedena.

Popřít pohledávku je možno i co do jejího pořadí. I v tomto popření musí osoba, která pohledávku popírá, uvést, jaké je skutečné pořadí přihlášky. Toto popření insolvenční správce použije jen v případě, že se domnívá, že přihlášce náleží horší pořadí. Zejména pak u zajištěné pohledávky je nutno zkoumat, kdy vzniklo zajištění. Zde již je popírán vznik pohledávky. Přihláška může být správcem popřena i z více důvodů.

Insolvenční správce při přezkoumávání pohledávek dojde k určitým výsledkům, které jsou projednávány na přezkumném jednání. Zde se insolvenční správce přesouvá k jiné činnosti, k činnosti při přezkumném jednání.³⁰

Přezkoumání přihlášených pohledávek

V momentě, kdy soud rozhodně o úpadku, předběžný správce se stává insolvenčním správcem v plném rozsahu a je mu dána nová povinnost, přezkoumání přihlášených

---

²⁷ KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. (s. 467)

²⁸ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008. 472 s. ISBN 978-80-7357-329-4. právo (s. 257)

²⁹ § 193 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

³⁰ KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. (s. 467-470)

pohledávek. Tato povinnost je totiž zákonem stanovena výhradně insolvenčnímu správci. Od začátku průběhu insolvenčního řízení věřitelé přihlašují své pohledávky za dlužníkem u insolvenčního soudu. Soud tyto pohledávky doručí insolvenčnímu správci. Některé z těchto pohledávek však mohou být sporné, či mohou mít určité chyby nebo vady. Proto insolvenční správce tyto pohledávky musí přezkoumat.

„Insolvenční správce přezkoumá podané přihlášky pohledávek zejména podle přiložených dokladů a podle účetnictví dlužníka nebo jeho evidence vedené podle zvláštního právního předpisu.“³¹

Správce je povinen vyzvat dlužníka, aby se vyjádřil ke všem přihlášeným pohledávkám. Když správce splní tuto povinnost, měl by ji doložit insolvenčnímu soudu. Zákon předpokládá, že správce využije součinnost se subjekty, které jsou vypsány v § 43 IZ, mezi které například patří katastrální úřady, orgány veřejné správy, soudní exekutoři, notáři a další.

Pokud má přihláška vady či je neúplná a nelze jí proto přezkoumat, vyzve správce věřitele, aby tuto přihlášku upravil či doplnil v určité lhůtě, která nesmí být kratší než 15 dnů. Současně vzniká správci poučovací povinnost, kdy musí věřitele poučit

- o tom, jak je nutné opravu a doplnění přihlášky provést,
- o následcích v případě nesplnění výzvy.

Pokud věřitel pohledávku neopraví či nedoplní, musí jí insolvenční správce předložit soudu a ten rozhodne, zda bude pohledávka přiřazena do seznamu přihlášených pohledávek nebo k přihlášce nebude přihlíženo.

Po přezkoumání přihlášených pohledávek je správce povinen sestavit seznam přihlášených pohledávek. Seznam musí být sestaven dříve, než začne přezkumné jednání a před tím, než ho správce doručí insolvenčnímu soudu. Soud nejpozději do 15 dní před konáním jednání pohledávky zveřejní. Pokud některou z přihlášených pohledávek správce popírá, poté to v seznamu také uvede. V tomto seznamu jsou uvedeny údaje věřitelů, které jsou potřebné k identifikaci a také údaje, dle kterých můžeme posuzovat důvod vzniku, výše a pořadí pohledávky. Do seznamu insolvenční správce nezařazuje

- pohledávky, k nimž se nepřihlíží,
- pohledávky vyloučené z uspokojení,
- pohledávky, které jsou opožděné,
- pohledávky za majetkovou podstatu a na roveň jim postavené,

---

³¹ § 188 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

- pohledávky nepřezkoumatelné.

Seznam pohledávek je sice zveřejňován insolvenčním soudem v insolvenčním rejstříku do 15 dnů před tím, než se koná přezkumné jednání, ale insolvenční správce je povinen účastníkům umožnit nahlížet do seznamu i do dokladů, na jejichž základě byl sestaven.

Avšak právo popření přihlášky insolvenční správce ve své pravomoci nemá. Soud vykonává nad správcem dozor a svým rozhodnutím buď vyvrací, nebo potvrzuje konečný názor správce na danou přihlášku.³²

3.2 Povinnosti správce ve vztahu k rozhodnutí o způsobu řešení úpadku

Jak už bylo naznačeno v předešlých kapitolách, činnost a povinnosti správce je možné rozlišovat dle toho, jakým způsobem je řešen úpadek dlužníka. Pokud již nebyl dán předběžný správce, zahájení činnosti insolvenčního správce je dáno rozhodnutím o úpadku. Za zahájení insolvenčního řízení se rozumí den, kdy insolvenční návrh byl doručen danému insolvenčnímu soudu. Jsou to tedy krajské soudy a městský soud v Praze. Pokud by návrh na zahájení řízení byl podán u jiného soudu, nedojde k zahájení insolvenčního řízení.

3.2.1 Povinnosti insolvenčního správce při konkursu

Na úvod je třeba se jen okrajově zmínit o charakteristice konkursu v Insolvenčním zákoně. Konkurs je jen jeden ze způsobů řešení úpadku. Základním cílem konkursu ve vztahu k zjištěným pohledávkám přihlášených věřitelů je jejich poměrné uspokojení z výtěžku, který vznikne prodejem dlužnickových aktiv, tedy majetkové podstaty. Lze proto říci, že jde o likvidační způsob řešení úpadku.³³

Ve většině případů je managementu odňata pravomoc nakládat s majetkem a tato pravomoc je svěřena do rukou správce, neboli „nového agenta“. Pravomocí nakládat s majetkovou podstatou, vznikají správci práva a povinnosti.³⁴

V akciové společnosti správce vykonává práva akcionářů spojena s akciemi, rozhoduje o obchodním tajemství a dostává se mu povinnost mlčenlivosti.

³² ZELENKA, Jaroslav a kolektiv. *Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. aktualizované vydání. Praha, Linde, akciová společnost, 2008. 796 s. ISBN 978-80-7201-707-2. (s. 298-310)

³³ SCHELLEOVÁ, Ilena. *Základy insolvenčního práva*. Ostrava: KEY Publishing, 2008. 322 s. ISBN 978-80-87071-88-5. (s. 176)

³⁴ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008. 472 s. ISBN 978-80-7357-329-4. (s. 159)

„Prohlášením konkursu obecně nekončí provozování dlužníkovy podniku ani podle nové právní úpravy.“³⁵ Dle insolvenčního zákona, pokud právní překážka nebrání k tomu, aby byl dlužníkův podnik dále provozován nebo pokud soud nerozhodne o ukončení jeho provozování, je správce povinen provozovat i nadále dlužníkův podnik. O pokračování provozu podniku není třeba vydávat rozhodnutí. Na návrh insolvenčního správce a po předchozím vyjádření věřitelského výboru, o ukončení podniku rozhodně insolvenční soud.

Pokud se insolvenční správce rozhodne v činnosti podniku pokračovat, vystupuje vůči zaměstnancům, jako jejich zaměstnavatel, zajišťuje celkový chod podniku, včetně vedení účetnictví a daňové evidence. Pokračování v provozu podniku je pro správce rizikové, jelikož nese odpovědnost za škodu, kterou budeme rozebírat v následujících částech závěrečné práce. Ve většině případů je insolvenční správce málo finančně motivován k tomu, aby vykonával provoz podniku, proto se správce v některých případech vzdá práva pokračovat v provozování činnosti podniku, a tím pádem poté vznikají náklady na zastoupení.³⁶

Insolvenční správce je opět povinen sestavovat a doplňovat seznam přihlášených pohledávek, aby jej pak mohl, po skončení lhůty k podání přihlášek, uzavřít.

Jednou z nejdůležitějších činností insolvenčního správce v rámci konkurzu je zpeněžení majetkové podstaty. Čím se rozumí majetková podstata, vysvětlujeme v jiné kapitole. Na návrh insolvenčního správce lze vykonat veřejnou dražbu, na níž můžeme majetkovou podstatu zpeněžit. Pokud insolvenční správce nepodá návrh na dražbu, je možno majetkovou podstatu zpeněžit prodejem movitých věcí a nemovitostí. Je možný prodej i mimo dražbu. Tento prodej je uskutečňován insolvenčním správcem, který k tomuto úkonu dostane souhlas věřitelského výboru a insolvenčního soudu. Není vyloučeno ani to, že by se celý podnik mohl prodat najednou.

Pokud se jedná o věřitelovy peněžitě a nepeněžitě pohledávky, které byly oceněny, je dle zákona ukládána insolvenčnímu správci povinnost je uplatňovat a vymáhat ve prospěch majetkové podstaty. Uplatňovat tyto pohledávky lze žalobou v soudním řízení a vymáhat je lze zpravidla výkonem rozhodnutí nebo exekucí. Insolvenční správce se v takových situacích stává buď žalobcem, ve věci nalézacího řízení, nebo oprávněným, ve věci exekučního řízení.

Po celou dobu insolvenční správce podává insolvenčnímu soudu a věřitelskému orgánu, zprávy o průběhu zpeněžení majetkové podstaty.

---

³⁵ ZELENKA, Jaroslav a kolektiv, Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou nařízením rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy (s. 393)

³⁶ ZELENKA, Jaroslav a kolektiv. *Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. aktualizované vydání. Praha, Linde, akciová společnost, 2008. 796 s. ISBN 978-80-7201-707-2. (s. 393)

Při končení své činnosti v konkursu, je insolvenční správce povinen zpracovat konečnou zprávu, která je překládána insolvenčnímu soudu. Tato zpráva by měla shrnout veškerou činnost správce, a to zejména

- přehled pohledávek za majetkovou podstatu a pohledávek jím na roveň postavených, které insolvenční správce již uspokojil a které ještě uspokojit zbývá,
- přehled výdajů vynaložených v souvislosti se správou majetkové podstaty se zdůvodněním výdajů, které nejsou obvyklé,
- přehled zpeněžení majetkové podstaty s výsledkem, jehož bylo dosaženo uvedení majetku, který nebyl zpeněžen, s odůvodněním, proč k tomu nedošlo,
- přehled jednání a právních úkonů, významných pro průběh insolvenčního řízení.

Společně s konečnou zprávu insolvenční správce také předkládá insolvenčnímu soudu vyúčtování své odměny a výdajů.

Mohlo by se zdát, že ukončením konkursu, zaniká také funkce insolvenčního správce. Není to tak, i když již nemá oprávnění nakládat se zbývajících částí majetkové podstaty a i další dispoziční oprávnění. Oprávnění se navrátilo zpět k dlužníkovi.

Ke dni zrušení konkurzu je insolvenční správce ještě povinen sestavit účetní uzávěrku, uzavřít účetní knihy, splnit povinnosti uložené daňovými předpisy a předat dlužníkovi potřebné účetní záznamy a zbývajících majetek podstaty a dále také zajistit archivační a evidenční činnosti. Až po těchto úkonech může insolvenční soud zprostit insolvenčního správce z jeho funkce v tomto řešení úpadku.³⁷

3.2.2 Povinnosti a činnost správce v reorganizaci

Reorganizaci bychom spíše než k způsobu řešení úpadku mohli přirovnat k dohodnutí o způsobu řešení úpadku. Na rozdíl od konkursu, není v zákoně určeno, jak má být zpeněžena majetková podstata dlužníka a v jaký čas a jakým způsobem by měl být výtěžek rozdělen mezi věřitele. Reorganizací lze řešit úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka, který je podnikatelem. Dlužník postupně splácí své dluhy věřitelům, aniž by přerušil provoz svého

---

³⁷ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Základy insolvenčního práva*. Ostrava: KEY Publishing, 2008. 322 s. ISBN 978-80-87071-88-5. (s. 196-197)

podniku. Z toho důvodu se činnost i povinnosti insolvenčního správce liší od činnosti v konkursu, neboť na správce nejsou přenesena dispoziční práva.³⁸

V reorganizaci insolvenční správce vykonává především dohled nad činností dlužníka. Role insolvenčního správce v tomto případě řešení úpadku je hlavně kontrolní, informační a dozorová. Správce musí zajistit určitý dohled nad úplností dlužníkem sepsané majetkové podstaty, sestavuje a doplňuje seznam přihlášených věřitelů. Správce dále také pravidelně podává zprávy insolvenčnímu soudu a věřitelskému orgánu a plní další úkony, které mu uložil insolvenční soud.³⁹

3.2.3 Role insolvenčního správce v oddlužení

Oddlužení, neboli „osobní bankrot“ je také jedním ze způsobů řešení úpadku. V tomto případě jsou všechny dlužníkovi dluhy sjednoceny a věřitelé jsou uspokojeni zcela. Cílem tohoto způsobu řešení úpadku je motivovat dlužníka, aby se aktivně zapojil do umořování svého dluhu, a tento způsob mu má také umožnit určitý „nový start“.

Tento způsob řešení platí zejména pro ty dlužníky, kteří se do úpadku nedostali v důsledku podnikatelské činnosti, ale činnosti běžné. Oddlužit lze fyzickou i právnickou osobu, ale jen v případě, že je splněn předpoklad, že nejde o podnikatele, popřípadě fyzickou osobu, která je drobným podnikatelem. Návrh na oddlužení může podat jen dlužník.

Dalo by se říci, že insolvenční správce se nejvíce ve své praxi potýká zrovna s oddlužením. Existují dva způsoby oddlužení, a to buď zpeněžením majetkové podstaty, nebo plněním splátkového kalendáře. O tomto způsobu hlasují nezajištění věřitelé.

Insolvenční správce může v tomto způsobu oddlužení zpeněžit majetkovou podstatu a prodat majetek dlužníka. Poté dále pokračuje stejně jako by řešil úpadek způsobem konkursu. Pokud dlužník plní splátkový kalendář, insolvenční správce prodá majetek, který poslouží k zajištění, kterým se uspokojí zajištění věřitelé a zbytek dlužník splácí dle splátkového kalendáře.⁴⁰

---

³⁸ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008. 472 s. ISBN 978-80-7357-329-4. (s. 378-379)

³⁹ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Základy insolvenčního práva*. Ostrava: KEY Publishing, 2008. 322 s. ISBN 978-80-87071-88-5. (s. 203)

⁴⁰ ZELENKA, Jaroslav a kolektiv. *Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. aktualizované vydání. Praha, Linde, akciová společnost, 2008. 796 s. ISBN 978-80-7201-707-2. (s. 595-597; 608-609)

3.2.4 Statistika počtu daného způsobu řešení úpadku

Pro porovnání jsou zde vytvořeny tabulky, kde jsou uvedeny statistické počty přihlášených konkursů, povolených a schválených reorganizací a oddlužení. Veškeré informace jsou uvedeny za období od 1.1. 2013 do 31.3.2013. Již na první pohled můžeme říci, že se nám potvrdila informace, která je uvedena v předešlých kapitolách, že insolvenční správce se nejvíce potýká právě se způsobem řešení úpadku oddlužením. Nejmenší počet způsobu řešení úpadku je řešení reorganizací.

Tab. 3.2.4a Konkurs

Počet přihlášených konkursů k insolvenčnímu návrhu nespojených s návrhy na prohlášení konkursu na majetek dlužníka	413
Počet přihlášených konkursů k insolvenčním návrhům spojených s návrhy na prohlášení	332
Počet přihlášených konkursů k insolvenčním návrhům spojeným s návrhy na povolení reorganizace	6
Počet přihlášených konkursů k insolvenčním návrhům spojeným s návrhy na povolení oddlužení	272

Zdroj: Statistiky [online]. [2013]. Dostupné z: <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/statistiky.html>

Počet přihlášených konkursů k insolvenčnímu návrhu nespojených s návrhy na prohlášení konkursu na majetek dlužníka obsahuje počet rozhodnutí prohlášení konkursu vydaná k návrhu dlužníka a vydaná k návrhu věřitele.

Počet přihlášených konkursů k insolvenčním návrhům spojeným s návrhy na povolení oddlužení obsahuje počet rozhodnutí o prohlášení konkurzu vydaná k návrhu na povolení oddlužení, vydaná po povolení oddlužení a vydaná po schválení oddlužení.

Tab. 3.2.4.b Reorganizace

Povolení reorganizace	7
Schválení reorganizačního plánu	3

Zdroj: Statistiky [online]. [2013]. Dostupné z: <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/statistiky.html>

Tab. 3.2.4c Oddlužení

Povolená oddlužení	5 163
Schválená oddlužení	4 856
Zrušení schváleného oddlužení	94

Zdroj: Statistiky [online]. [2013]. Dostupné z: <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/statistiky.html>

3.3 Povinnost mlčenlivosti

„Insolvenční správce zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých zvláštní právní předpis stanoví povinnost mlčenlivosti, pokud se o nich dozvěděl při výkonu své funkce, a to i po jejím skončení.“⁴¹

Insolvenční správce má povinnost zachovávat mlčenlivosti o těch skutečnostech, o kterých zvláštní právní předpis stanoví povinnost mlčenlivosti. Typickým příkladem je obchodní tajemství dlužníka podniku. V insolvenčním zákoně má tuto povinnost jen insolvenční správce, ostatní subjekty insolvenčního řízení, jako členové a náhradníci věřitelského orgánu, ostatní věřitelé a sám dlužník tuto povinnost nemají. Správce je povinen o těchto skutečnostech mlčet jen v případě, že se je dozvěděl při výkonu funkce. Mlčenlivost musí dodržet i po ukončení způsobu řešení úpadku. Tato povinnost vyplývá z postavení insolvenčního správce, jenž se díky výkonu své funkce seznamuje se skutečnostmi, které se dotýkají dlužníka, ale také třetích osob, zejména věřitelů.

Tato povinnost vychází především z:

- obchodního zákoníku- „zejména v části ustanovení § 17 a následující, kde je upraveno obchodní tajemství jako předmět práv náležících podniku,
- daňového řádu, podle nějž jsou povinny jakékoliv osoby s výjimkou daňových subjektů v daňovém řízení o jejich daňové povinnosti, které byly jakkoliv zúčastněny na daňovém řízení, zachovat mlčenlivost o všem, co se v řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděly,
- zákona č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností, spolu s navazujícím zněním zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.“⁴²

⁴¹ § 45 zákona č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

Správce může být mlčenlivosti zproštěn. Může jej však zprostit jen ten, v jehož zájmu správce mlčenlivost má, to je zpravidla dlužník, jde-li o záležitosti týkající se právě jeho, pokud se jedná například o úvěrové financování, může být správcem mlčenlivosti zproštěn věřitelem nebo i insolvenčním soudem. Zproštění této povinnosti správce prováděné osobou, v jejímž zájmu je mlčenlivost zřízena, může dojít jen tehdy, pokud se mlčenlivost vztahuje zejména k její osobě. Jestliže nastane ten případ, že se mlčenlivost vztahuje k více osobám či více subjektům, musí být insolvenční správce zproštěn mlčenlivosti všemi těmito subjekty.

Samozřejmě i porušení této povinnosti insolvenčního správce je sankcionováno vůči jeho osobě. V průběhu insolvenčního řízení záleží na závažnosti provinění a poté připadá v úvahu uložení pokuty dle §81, zproštění správce jeho funkce dle §32 či sankci dle § 13 odst. 2 zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích. Je zde také ta možnost, že se insolvenční správce dostane do trestněprávní odpovědnosti.⁴³

3.4 Majetková podstata

Pojem majetková podstata je označení pro majetek, který má v průběhu insolvenčního řízení sloužit k uspokojení pohledávek, které má věřitel vůči dlužníkovi. Zjišťování, nakládání a soupis majetkové podstaty patří mezi jedny z těch důležitějších povinností insolvenčního správce.

Majetková podstata se mění dle IZ na základě toho, kdo podal návrh k zahájení insolvenčního řízení. Jestliže podal návrh dlužník, pak zahrnuje majetková podstata majetek, který patří dlužníkovi ke dni zahájení věřitelů dlužníka. Pokud podá návrh věřitel, pak do majetkové podstaty spadá majetek, který dlužník měl v době, kdy soud nařídil předběžné opatření a tím omezil právo dlužníka nakládat s tímto majetkem. Patří zde také majetek, který dlužník nabyl po vydání tohoto rozhodnutí. Momentem, kdy se dostal dlužník do insolvence a bylo zahájeno insolvenční řízení, se nemění ani rozsah a ani kvalita jeho majetku.⁴⁴

---

⁴² KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. (s. 108)

⁴³ KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. (s. 108)

⁴⁴ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008. 472 s. ISBN 978-80-7357-329-4. (s. 266-267)

3.4.1 Zjišťování majetkové podstaty

Od momentu, kdy je rozhodnuto soudem o úpadku dlužníka, je insolvenční správce povinen zjišťovat majetkovou podstatu. Zjišťovat majetkovou podstatu může provést už i předběžný správce. To znamená, že toto zjišťování může proběhnout už po podání insolvenčního návrhu, aniž by bylo rozhodnuto o úpadku. Správce, ať již předběžný či insolvenční, je povinen se řídit pokyny, které mu udělí soud. Běžně insolvenční soud uděluje pokyny jen v obecné podobě, v jiné podobě se tyto pokyny objevují jen zřídka. Mohlo by tak být učiněno, pokud insolvenční soud usoudí, že díky specifickým znakům určitého insolvenčního řízení, je třeba tyto zvláštní pokyny nad obecný rámec udělit. O tyto zvláštní pokyny může požádat i insolvenční správce, popřípadě předběžný. I tyto pokyny jsou pro správce plně závazné.

K tomu, aby mohl správce splnit výkon zjišťování majetkové podstaty, získává informace od různých subjektů. Oprávnění k informacím má správce od orgánů veřejné správy, které jsou povinni mu požadované informace poskytnout, nebo finanční instituce, notáře, pojišťovny, apod. Pokud osoby nejsou ochotni podávat správci informace, má právo požádat insolvenční soud o zajištění jejich spolupráce. Dlužník je rovněž povinen poskytnout insolvenčnímu nebo předběžnému správci veškerou součinnost, která se váže na zjišťování majetkové podstaty.

V počátcích výkonu své činnosti správce obvykle vychází z účetnictví dlužníka a ze seznamu majetku, který mu dlužník předloží. Dlužník předkládá seznam svého majetku při podání insolvenčního návrhu nebo poté, co o tom insolvenční soud rozhodne.⁴⁵

3.4.2 Soupis majetkové podstaty

Soupis majetkové podstaty je listina, do které je zapisován všechnen majetek patřící do majetkové podstaty. Insolvenční správce ho v průběhu insolvenčního řízení zapisuje a průběžně aktualizuje. Po každé aktualizaci je soupis majetkové podstaty předložen soudu.

Všechnen majetek, který je vepsán do majetkové podstaty musí být oceněn. V souladu se zvláštními právními předpisy o oceňování majetku provádí toto ocenění sám insolvenční správce. Při oceňování vychází zejména z účetnictví dlužníka. Ocenění správcem lze ověřit i

---

⁴⁵ KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. (s. 516-521)

znaleckým posudkem, o to může požádat věřitelský výbor. Pokud se uskuteční ocenění znalcem, náklady hradí věřitelský výbor.⁴⁶

3.4.3 Správa majetkové podstaty a nakládání s ní

Nakládat a spravovat majetek může jen ta osoba, která má dispoziční oprávnění. Do chvíle, než se rozhodne o úpadku dlužníka má dispoziční oprávnění dlužník, od chvíle, kdy je prohlášen konkurz je osobou s dispozičním oprávněním insolvenční správce. Věřitelé, kteří jsou zajištěni, mají možnost ukládat insolvenčnímu správci pokyny, ale jen pokud má správce ve správě majetek, který slouží k zajištění pohledávky. Pokud existuje více věřitelů, jsou oprávněni dávat správci pokyny jen společně. Tyto pokyny však může správce i odmítnout či si vyžádat upřesnění těchto pokynů. Je vždy dobré, aby si správce vyžádal pokyny písemně, poté může dokázat, že jednal v souladu s pokyny zajištěných věřitelů.

V IZ v ustanovení § 228 je výčet bodů, které zachycují činnosti insolvenčního správce, který nakládá s majetkovou podstatou. Správce s ní musí nakládat s péčí řádného hospodáře. Pokud by insolvenční správce tuto povinnost neplnil či ji zanedbával, mohlo by to vést k zproštění jeho funkce.⁴⁷

3.5 Povinnosti insolvenčního správce mimo IZ

Všechny povinnosti a vlastně celou jeho činnost jsme v předešlých kapitolách řešili v závislosti na insolvenčním zákoně. V této kapitole se dotkneme povinností, které vyplývají z jiných předpisů, než jsou ty insolvenční. Jelikož tyto povinnosti ve většině případech souvisejí s právy správce, musíme v této kapitole popsat i některá práva insolvenčního správce, která jsou zakotvena mimo insolvenční předpisy.

Je jasné, že těžiště právní úpravy spočívá v základních insolvenčních předpisech, jenže práva a povinnosti jsou insolvenčnímu správci ukládána i v jiných předpisech, které rozšiřují základní úpravu tohoto institutu. A dá se říci, že i některé povinnosti, nesepsané v insolvenčním zákoníku, jsou značně významné.

---

⁴⁶SCHELLEOVÁ, Ilona. *Základy insolvenčního práva*. Ostrava: KEY Publishing, 2008. 322 s. ISBN 978-80-87071-88-5. (s. 165-166)

⁴⁷KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. (s. 551-555)

O insolvenčním správci hovoří zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, kde je psáno, že „Osoby ustanovené podle zákona, které v rozsahu svých zmocnění plní povinnosti při správě daní stanovené daňovým subjektům, zejména správce dědictví a insolvenční správce, mají obdobná práva a povinnosti jako daňový subjekt.“⁴⁸ Daňový řád tímto insolvenčnímu správci stanoví širokou škálu práv a povinností při místním šetření, daňové kontrole, povinnost součinnosti se správcem daně, registrační povinnost daně apod. Jiné ustanovené sepsáno v tomto zákoně, které se také týká insolvence, říká, že pokud probíhá insolvenční řízení, „je daňový subjekt povinen podat nejpozději do 30 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku řádné daňové přiznání za část zdaňovacího období, která uplynula do dne předcházejícího účinnosti tohoto rozhodnutí a za kterou dosud nebylo podáno; tuto lhůtu nelze prodloužit.“⁴⁹ V tomto zákoně je rovněž uvedeno, že pokud insolvenční správce zjistí, že podklady jsou nedostatečné a nelze zajistit splnění této povinnosti, zaniká insolvenčnímu správci povinnost učinit tato podání. O této situaci musí insolvenční správce vyrozumět správce daně a poskytnout mu součinnost ke stanovení daně podle pomůcek.

Další zákon, ve kterém se hovoří o insolvenčním správci je Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. „Příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti jsou příjmy z činnosti insolvenčního správce, včetně příjmů z činnosti předběžného insolvenčního správce, zástupce insolvenčního správce, odděleného insolvenčního správce a zvláštního insolvenčního správce, které nejsou živností ani podnikáním podle zvláštního právního předpisu.“⁵⁰ Z toho vyplývá, že insolvenční správce je povinen přiznat příjmy a následně z nich uhradit případnou daňovou povinnost.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění uvádí, že na tomto pojištění jsou povinni se účastnit osoby samostatně výdělečně činné. Jak už jsme dříve uvedli i insolvenční správce se řadí k osobám samostatně výdělečně činným. Podle zákona o důchodovém pojištění „Výkonem samostatné výdělečné činnosti podle odstavce 2 písm. a) se rozumí výkon jiné činnosti konané výdělečně na základě oprávnění podle zvláštních předpisů a výkon činnosti mandátáře konané na základě mandátní smlouvy uzavřené podle obchodního zákoníku, podmínkou zde je, že tato činnost je konána mimo pracovněprávní nebo obdobný vztah. Za výkon jiné činnosti konané výdělečně na základě oprávnění podle zvláštních předpisů se vždy považuje činnost znalců, tlumočnicků, zprostředkovatelů kolektivních sporů, zprostředkovatelů

---

⁴⁸ § 20 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁹ § 244 odst. 1 č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁰ § 7 odst. 2 písm. d) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

kolektivních a hromadných smluv podle autorského zákona, rozhodce podle zvláštních právních předpisů a insolvenčního správce, popřípadě dalšího správce.⁵¹ Správce je dle tohoto zákona povinen platit důchodové pojištění a také si jej sám stanovit podle výpočtu, který je určen pro osoby samostatně výdělečně činné.

Jiný zákon, který upravuje povinnost insolvenčního správce je zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Tento zákon neukládá správci povinnost, ale osvobozuje jej od povinnosti. A to od povinnosti platit soudní poplatek.

Zákon č. 26/2000, o veřejných dražbách. Jelikož, jak už bylo dříve zmíněno, insolvenční správce může zpeněžit majetkovou podstatu i pomocí dražby, je zřejmé, že o insolvenčním správci bude zmínka i v zákoně o veřejných dražbách. V tomto zákoně je stanoveno, že „dražbou dobrovolnou je dražba prováděna na návrh vlastníka. Návrh může podat i více osob, a to i tehdy, nejsou-li spoluvlastníky předmětu dražby.“⁵² Insolvenční správce je zde charakterizován jako ten, kdo je oprávněn s předmětem dražby hospodařit a je vlastníkem zmocněn k tomuto oprávnění. A je tedy ve všech těchto případech také nazýván vlastníkem. Může jim být krom insolvenčního správce též likvidátor.

V paragrafu 18 se jedná o výši odměny dražebníka, zde je stanoveno, že pokud je navrhovatelem insolvenční správce, výše odměny dražebníka nesmí překročit 10% z ceny dosažené vydražením, nejvýše však 1 000 000 Kč zvýšených o 1% z ceny dosažené vydražením přesahující 10 000 000. Toto je opatření proti tomu, aby správce nemohl zvyšovat náklady insolvenčním řízením, například tím, že by nadměrně zvýšil odměnu dražebníkům z vydraženého majetku. Tímto by docházelo k poškození nároků všech věřitelů daného dlužníka.

Pokud insolvenční správce spravuje majetek obchodníka, který obchoduje s cennými papíry, pak musí správce poskytovat podklady Garančnímu fondu⁵³. Tento odstavec se týká zákona o podnikání na kapitálovém trhu. „Majetek zákazníka není součástí majetkové podstaty obchodníka s cennými papíry podle zákona upravujícího úpadek a způsoby jeho řešení, a je-li vydáno rozhodnutí o úpadku obchodníka s cennými papíry, insolvenční správce je povinen jej bez zbytečného odkladu vydat zákazníkům.“⁵⁴ Jestliže nastane situace, kdy

---

⁵¹ § 9 odst. 3 písm. e) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

⁵² § 17 odst. 1 zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů

⁵³ Garanční fond- je to právnická osoba, která zabezpečuje záruční systém, ze kterého se vyplácejí náhrady zákazníkům obchodníka s cennými papíry, který není schopen plnit závazky vůči svým zákazníkům.

⁵⁴ § 132 odst. 1 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů

vydaný majetek zákazníkům insolvenčním správcem, nestačí na pokrytí jejich nároků, opět se jedná o pohledávku. Tuto pohledávku je insolvenční správce povinen opět přihlásit do insolvenčního řízení přihláškou. Musíme konstatovat, běžně pohledávky přihlašuje věřitel, v této situaci to tak není. V zákoně o podnikání na kapitálovém trhu je uvedena i náhrada výdajů insolvenčního správce a také odměna za jeho činnost, která je prováděna dle § 132.

Jelikož povinnosti insolvenčního správce nejsou jako celek podstatou této bakalářské práce, nejsou zde zmíněny všechny předpisy a ustanovení dotýkající se a regulující osobu insolvenčního správce mimo insolvenční zákon.⁵⁵

3.6 Připravovaná novela institutu insolvenčního správce působící na jeho činnost a povinnosti

Institut insolvenčního správce je zásadním procesním účastníkem insolvenčního řízení, který v roce 2013 dozná mnoha změn. Připravované novely jsou připravovány v insolvenčním zákoně, v zákoně o insolvenčních správcích a ve vyhlášce o odměňování insolvenčních správců.

První připravovaná novela se dotýká zejména zákona o insolvenčních správcích. Novela obecně opět zpřísňuje kritéria pro výkon činnosti insolvenčního správce. Je zde zaveden nový pojem, který je považován za výkon činnosti zvláštního insolvenčního správce, tímto pojmem je tzv. „citlivá činnost“. Zvláštní správce bude muset pro vydání jeho povolení splnit určitá kritéria pro výkon citlivé činnosti. Bude u nich pověřován jejich psychický stav, ovlivnitelnost a i důvěryhodnost, a jestli vyvíjejí činnost, bez toho, aniž by docházelo k rozporu se zájmy České republiky.

Hlavním úsilím novelizace je to, aby činnost insolvenčního správce vykonávali jen ti, kteří mají o tuto funkci opravdový zájem. Povolení k výkonu činnosti správce bude zanikat po pěti letech od doby, kdy nabylo právní moci a prodloužení tohoto povolení bude závislé na podání žádosti daného správce o prodloužení povolení. Žádat bude Ministerstvo spravedlnosti a správci vznikne povinnost zaplatit správní poplatek ve výši 5 000 Kč.

V novele je rovněž kladen důraz na odpovědnost za činnost insolvenčních správců za řádnou odbornou úroveň jejich počínání. Pro všechny správce, tedy i ty stávající, se mění kritérium bezúhonnosti správce. Navíc se za bezúhonného nebude považovat ten, který spáchá

---

⁵⁵ Zákony a právní normy [online]. [2013]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/>

nedbalostní trestný čin, který souvisí s výkonem funkce správce, nebo pokud ohrožuje důvěru v její řádný výkon. Také nedodržení informační povinnosti, kterou má správce vůči ministerstvu konkrétně ohledně údajů uvedených v povolení správce o jeho sídle nebo pojištění je nově popsáno jako správní delikt, kde je možnost udělení pokuty až do 200 000 Kč.

Osoby, které podají žádost o výkon funkce insolvenčního správce, budou muset mít, po účinnosti novely, povinnou tříletou praxi v příbuzných oborech. „Příbuzné obory jsou určeny demonstrativně a výslovně zahrnují oblasti, ze kterých je uchazeč zkoušen v průběhu ústní části zkoušky, jejich úplný rozsah bude však záviset na posouzení Ministerstva spravedlnosti jakožto vydavatele povolení a bude podrobněji určen prováděcím předpisem.“⁵⁶

3.7 Povinnosti a činnost insolvenčního správce v úpadku finančních institucí

Do této části bakalářské práce jsou zahrnuty zvláštní požadavky na insolvenčního správce při úpadku peněžních nebo úvěrových institucí, pojišťoven a zajišťoven.

3.7.1 Povinnosti IS spojené s řešením úpadku úvěrových institucí

Pod pojmem úvěrová instituce si můžeme představit subjekty, jako jsou například banky (tuzemské i zahraniční), spořitelny a úvěrové družstva, instituce elektronický peněz nebo také osoby, které jsou oprávněny vydávat elektronické peníze. V tomto případě insolvenční řízení probíhá konkursem, což je jediné možné řešení úpadku těchto institucí. Insolvenční návrh zde může podávat i Česká národní banka, která je orgánem dozoru a zároveň vykonává dohled a kontrolu činností těchto institucí.

Insolvenční řízení, které bude zahájeno v těchto výše zmíněných subjektech, bude mít většinou celoevropský ráz. V momentě, kdy působnost insolvenčního správce se dotýká i zahraničí, nemůže zůstat jen u informačních povinností. Tuzemské subjekty, které se podílejí na procesu insolvenčního řízení, musí být vybaveny i takovými pravomocemi, aby průběh insolvenčního řízení byl účinný a efektivní i mimo území České republiky, to znamená na i na

---

⁵⁶ Připravované legislativní změny institutu insolvenčního správce. [online]. [15.3. 2013]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/pripavovane-legislativni-zmeny-institutu-insolvenčního-spravce-89843.html>

území ostatních členských států Evropské unie a dalších států, které tvoří Evropský hospodářský prostor, v nichž dané insolvenční finanční instituce také vyvíjejí svou činnost.

Pravidelná informační povinnost insolvenčního správce

Zákon při tomto úpadku klade velký důraz a vysoké požadavky na informování nejen veřejnosti. V první řadě se tato povinnost týká insolvenčního soudu, až v jednotlivých případech tato povinnost dopadá i na insolvenčního správce. Správce je povinen minimálně jednou za rok zveřejnit pro věřitele a pro celou veřejnost zprávu o postupu insolvenčního řízení. Toto zveřejnění bude vyvěšeno i v insolvenčním rejstříku. Obsah této zprávy není zákonem vymezen, platí, že by měla obsahovat alespoň tyto body:

- informace o majetkové podstatě dlužníka,
- informace o zpeněžování jeho majetkové podstaty,
- informace o dosažených finančních prostředcích, které byly dosaženy zpeněžením majetkové podstaty dlužníka,
- informace o postupech insolvenčního správce v insolvenčním řízení,
- zprávu o výdajích, které insolvenční správce vynaložil v průběhu insolvenčního řízení
- informace o soudních sporech, které jsou vedeny v insolvenčním řízení a
- také jiné podstatné informace, které jsou vázány a mají vliv na průběh řízení.

Zpráva musí být schválena věřitelským výborem. Mimo jiné, informace i od insolvenčního správce je Česká národní banka povinna na požádání poskytnout.⁵⁷

Povinnost zaslat věřitelům oznámení o úpadku

Až soud rozhodne o úpadku a o řešení tohoto úpadku konkursem některého z úvěrových institucí, je insolvenční správce povinen, do šedesáti dnů od prohlášení konkurzu, zaslat všem věřitelům dlužníka oznámení, které obsahuje náležitosti vymezené v IZ. Insolvenční správce každému věřiteli toto oznámení individuálně rozešle, tím splní svou povinnost. Informace, kde se nachází sídlo, kde je místo podnikání nebo místo pobytu těchto věřitelů nejsou rozhodující. Kdyby insolvenční správce toto oznámení pouze zveřejnil v insolvenčním rejstříku, jak běžně činí, nebo také kdyby toto oznámení uveřejnil jinak, než jak je dáno v jiných státech, této své povinnosti by nedosáhl. Tuto povinnost má správce

---

⁵⁷ HOLEČEK, Jakub. Postavení finančních institucí v novém insolvenčním zákoně v kontextu úpravy komunitárního práva. Praha: Linde, akciová společnost, 2009. 249 s. ISBN 978-80-743-7. (s. 230)

z toho důvodu, že pokud by nerozeslal toto oznámení, bylo by možné, že by se věřitelé o úpadku vůbec nemuseli dozvědět.

Tuto povinnost zaslat věřitelům oznámení má správce i v případě úpadku banky, spořitelního družstva, úvěrového družstva, pobočky zahraniční banky. Známymi věřiteli dlužníka, kterým toto oznámení je zasíláno, jsou ti, jejichž pohledávka vyplývá z účetnictví dlužníka.

Krom povinnosti správce zajistit informovanost věřitelů o úpadku, mají i povinnost zajistit zveřejnění o úpadku a o prohlášení konkursu v Úředním věstníku Evropské unie.

V tomto druhu úpadku je funkce a činnost insolvenčního správce příhraniční. Zákon mu dává právo vykonávat své pravomoci, dá se říci, že na celém světě. I když je zde podmínka, že pokud se stát nenachází v Evropském hospodářském prostoru, může insolvenční správce své pravomoci vykonávat jen v rámci možností, které mu diktuje právo daného státu. Správce nesmí používat ve své funkci donucovací prostředky mimo území České republiky. Zahraniční insolvenční správce, který působí na území České republiky má stejná pravidla, také nesmí používat donucovací prostředky a musí se řídit českým právním řádem.⁵⁸

3.7.2 Povinnost insolvenčního správce při řešení úpadku pojišťovacích institucí

Mezi subjekty pojišťovacích institucí řadíme pojišťovny a zajišťovny, které jsou provozovány v České republice. Úprava pojišťovacích a úvěrových institucí si je velice podobná. Stejně jako úpadek úvěrových institucí je úpadek pojišťovacích institucí řešen konkurzem, avšak úpadek pojišťovací instituce lze řešit kolektivním řízením.

I zde je insolvenční správce povinen uveřejnit rozhodnutí o úpadku do Úředního věstníku Evropské unie. Insolvenční správce musí o úpadku dané pojišťovny informovat i Českou národní banku, poté ji musí podávat všechny informace, které se týkají průběhu insolvenčního řízení.⁵⁹

Více se o povinnostech insolvenčního správce v úpadku finančních institucí nebudeme zmiňovat, jelikož úpadek tohoto rázu je méně častým a dalo by se říci, že zvláštním jevem. Kombinace obecných principů řešení konkursu a speciálních ustanovení, které se týkají pouze úpadku finančních institucí, řadí úpadky finančních institucí mezi nejnáročnější práci insolvenčního správce.

---

⁵⁸ HOLEČEK, Jakub. Postavení finančních institucí v novém insolvenčním zákoně v kontextu úpravy komunitárního práva. Praha: Linde, akciová společnost, 2009. 249 s. ISBN 978-80-743-7. (s. 233-234)

⁵⁹ BĚLOHLÁVEK, Alexander. *Evropské a mezinárodní insolvenční právo: komentář*. Praha: C.H.Beck, 2007. 1588 s. ISBN 978-80-7179-591-9.

4. Odpovědnost insolvenčního správce

Všeobecně v právu je odpovědnost vysvětlována jako nutnost nést důsledky za určité jednání či opomenutí. Je to také sekundární povinnost, která plyne z povinností, o kterých jsme se zmiňovali v dřívějších kapitolách, tedy z povinností primárních. Odpovědnost insolvenčního správce se dá rozdělit do dvou velkých podskupin. Tou první je odpovědnost insolvenčního správce za škodu nebo jinou újmu a tou druhou je odpovědnost trestněprávní.

4.1 Odpovědnost insolvenčního správce v letech 1991-2007

K návratu tržní ekonomiky po roce 1989 nastala nová potřeba právní úpravy úpadkového práva, které bylo před tímto rokem vytlačeno na okraj zájmu. Proto byla v roce 1991 přijata nová úprava, zákon č. 328/1991 sbírky, o konkursu a vyrovnání.

Dle zákona o konkursu a vyrovnání je insolvenční správce povinen při výkonu své funkce postupovat s odbornou péčí, což znamená, že insolvenční správce by měl postupovat s péčí hospodáře. Správce pečuje o majetek úpadce odpovědně a svědomitě tak, jako by šlo o jeho majetek.⁶⁰

V devadesátých letech dvacátého století se často debatovalo o tom, podle jaké úpravy insolvenční správce odpovídá za škodu, která je způsobena v souvislosti s konkursním řízením. Tyto debaty nastaly z toho důvodu, že v zákoně o konkursu a vyrovnání je odpovědnost správce upravena pouze stručně. Nejvyšší soud ČR toto vyřešil tím, že správce konkursní podstaty odpovídá za vzniklou škodu účastníkům řízení dle Občanského zákona, konkrétně § 420 odst. 1.

V §420 Obč. zák. se jedná o subjektivní odpovědnost. Což znamená, že insolvenční správce je odpovědný za škodu jen tehdy, pokud ji zaviní. Správce se může ospravedlnit jen tehdy, pokud prokáže, že škodu nezavinil. Odpovědnost vznikne, pokud vznikne škoda nebo správce jedná protiprávně. Pokud je správce veřejnou obchodní společností, pak odpovídají za škodu, která vznikla z důvodu výkonu funkce správce, všichni společníci nerozdílně. Již v těchto letech měl insolvenční správce povinnost uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu. Tato povinnost je bez dalšího upřesnění ustanovena v §8 odst. 2 ZKV. Tato povinnost je chápána jako povinnost insolvenčního správce, kterého soud pověřil do funkce insolvenčního správce. To znamená, že osoba, která je zapsána v seznamu správců tuto

---

⁶⁰ Zákon o konkursu a vyrovnání [online]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/konkurs/>

povinnost splňovat nemusí. Zde nastává rozdíl od nové úpravy, kde jedna z podmínek pro zapsání správce do seznamu insolvenčních správců je právě uzavření smlouvy o pojištění odpovědnosti za škodu, aniž by tato osoba byla ustanovena do funkce v určitém insolvenčním řízení.⁶¹

Pokud by insolvenční správce neplnil své povinnosti, může mu být soudem uložena pokuta ve výši 100 000 Kč nebo může být zproštěn své funkce.

Samozřejmě přichází v úvahu i trestněprávní odpovědnost správce v insolvenčním řízení. Tato odpovědnost se váže na trestní zákon účinný před rokem 2010. Na trestné činy, které jsou spáchány po 1.1. 2010 dopadá trestní odpovědnost dle nového trestního zákoníku. Toto se bude rovněž týkat i těch trestních činů správců, kteří byly ustanoveny do konkursního řízení, které byly zahájeny před účinností insolvenčního zákona.

4.2 Odpovědnost za škodu nebo jinou újmu po roce 2007

Jak již bylo zmíněno v předešlých kapitolách, insolvenční správce musí při výkonu své funkce jednat svědomitě a s odbornou péčí. Jeho povinností je rovněž vyvinout veškeré úsilí, aby došlo k co největšímu uspokojení věřitelů. Správce odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením této povinnosti, či porušením povinností, které mu jsou uloženy zákonem, nebo vyplývají z rozhodnutí soudu. V ustanovení insolvenčního zákona „je nově koncipována odpovědnost správce (na principu obdobnému tomu, jakým odpovídají statutární orgány obchodních společností) za škody a jiné újmy, způsobené porušením povinností správce.“⁶²

Odpovědnost za škodu nebo jinou újmu, čímž se rozumí například ušlý zisk, který je způsoben při výkonu funkce, se v nové úpravě označuje jako objektivní odpovědnost. U této objektivní odpovědnosti se právo neohlíží na to, zda správce, který porušil povinnosti udělené zákonem, toto porušení zavinil či nikoliv. Insolvenční zákon, kde je tato odpovědnost upravena předpokládá, že pokud správce porušil dané povinnosti, přijímá tuto odpovědnost za škodu nebo jinou újmu, kterou zapříčinil účastníkům insolvenčního řízení nebo třetím osobám. Pro zjednodušení můžeme shledat podobu povinností insolvenčního správce a povinnosti za správu majetku, které mají statutární orgány obchodních společností. Dle zákona má insolvenční správce vytyčenou manažerskou odpovědnost.⁶³

---

⁶¹ <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcanzak/cast6.aspx>

⁶² ZELENKA, Jaroslav a kolektiv, Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy (s. 83)

⁶³ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Základy insolvenčního práva*. Ostrava: KEY Publishing, 2008. 322 s. ISBN 978-80-87071-88-5. (s. 99-100)

Je však také možné, aby se insolvenční správce této odpovědnosti úplně zprostil. Ale to jen v tom případě, když je schopen prokázat, že dané újmě či škodě nemohl za žádných okolností zabránit a to ani pro vynaložení veškerého úsilí. Příkladem můžeme uvést živelnou pohromu, kdy v majetkové podstatě neměl insolvenční správce žádné prostředky, aby takové pohromě předešel. V případě, že hrozí možnost vzniku škody nebo jiné újmy, musí být o této situaci informován insolvenční soud a věřitelský orgán. Správce je vždy povinen, aby prokázal, že včas dodal informace o možnosti, že by mohly vzniknout škody nebo jiné újmy. Poté, co vznikne škoda nebo jiná újma, má insolvenční správce povinnost podat vysvětlení o tom, jak se této škodě, respektive jiné újmě, snažil zabránit. Správce uvádí i důvody, která mu bránila vyhnout se škodě nebo jiné majetkové újmě.⁶⁴

Je nutno také uvést, že insolvenční správce neodpovídá jen za škodu způsobenou jim samým, ale také za škodu osob, které pověřil k plnění svých úkolů, za škodu, kterou způsobili zaměstnanci věřitele nebo také za škodu nebo jinou újmu způsobenou osobami, které jsou ve smluvním vztahu s dlužníkem. Pokud jde o odpovědnost za zaměstnance dlužníka, je nutno zjišťovat, zda se nejedná o určitou výtržnost nad rámec pracovní náplně zaměstnance. Za tento exces by správce odpovědný nebyl. Poté se bude muset insolvenční správce rozhodnout, zda se bude na tyto zaměstnance dále spoléhat v rámci provozu podniku, nebo tyto zaměstnance propustí či se rozhodne ukončit celý provoz. Tato informace se může zdát být neracionální, avšak insolvenční správce se dostává do podniku právě z toho důvodu, aby ho nějakým způsobem oddlužil, a to může znamenat i výměnu zaměstnanců, kteří se nezdají být spolehliví. To vše také naplňuje požadavek na správce, aby svědomitě vykonával svou funkci a dbal odborné péči.

Insolvenční zákon přechází odpovědnost za škodu nebo za jinou újmu i nad obecný rámec. Snaží se totiž zdůrazňovat odpovědnost, která vznikla díky tomu, že nemohla být uspokojena pohledávka věřitele, který vlastní pohledávku za majetkovou podstatou. „Insolvenční správce odpovídá za škodu nebo jinou újmu, která věřiteli s pohledávkou za majetkovou podstatou vznikla tím, že nemohla být uspokojena jeho pohledávka vzniklá na základě právního úkonu insolvenčního správce; této odpovědnosti se insolvenční správce zproští, jen když prokáže, že v době, kdy tento právní úkon činil, nemohl poznat, že majetková podstata nebude stačit k úhradním vzniklé pohledávce za majetkovou podstatou.“⁶⁵ I přes to, že insolvenční zákon pokládá ustanovení o pohledávkách za majetkovou podstatu a

---

⁶⁴ KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. (s. 90)

⁶⁵ § 37 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení

pohledávkách postavené na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou jako rovnocenné, vztahuje se odpovědnost insolvenčního správce především jen k pohledávkám za majetkovou podstatou.⁶⁶ Pohledávkou se rozumí například uzavření smlouvy na dodávku energie, pojištění, telefonní poplatky apod. Je zřejmé, že v praxi insolvenční správce musí uzavírat řadu smluv, ze kterých vznikají pohledávky za majetkovou podstatu, a proto tato odpovědnost může činit správci určité potíže. Insolvenčnímu správci tedy vzniká další povinnost. A to povinnost, aby po celou dobu insolvenčního řízení u pohledávek, které vznikly na základě jeho právních úkonů, byla zaručena jejich úhrada. Pro uplatňování nároků na náhradu vzniklé škody a majetkové podstatě vůči správci stojí příslušný insolvenční soud. V krajních případech se může správce dostat až do roviny trestněprávní, což vzniká při porušení povinnosti při správě cizího majetku.

Avšak, i této odpovědnosti se může insolvenční správce zprostit. To jen za té situace, že prokáže, že v době, kdy uzavíral smlouvy, z které poté vznikla pohledávka, nemohl poznat, že na její úhradu nebude postačovat majetková podstata, kterou má k dispozici.

V praxi při konkrétních situacích může nastat, že správce má najednou na vybranou více variant, zvláště při vztahu k majetkové podstatě. Záleží na jeho osobnosti a jeho profesní zkušenosti, jak se s daným problémem dokáže vyrovnat a jakou cestu zvolí, aby předešel vzniku škod. Je totiž pravidlem, že právní subjekty či orgány předem správce nevedou a ani mu neposkytují stanoviska, jak postupovat dále. I když tyto subjekty poté shledávají pochybení správce a dožadují se po něm odpovědnosti a v mnohých případech náhrady škody.

V insolvenčním zákoně také nalezneme úpravu o promlčení odpovědnosti insolvenčního správce na náhradu škody nebo jiné újmy. Tato odpovědnost se promlčí:

- v tzv. subjektivní lhůtě. Tedy za dva roky poté, kdy se poškozený dozvěděl o výši dané škody a o odpovědnosti insolvenčního správce,
- avšak nejpozději do tří let od skončení řízení, tzn. v objektivní lhůtě,
- a u úmyslně způsobené škody, za kterou byl insolvenční správce pravomocně odsouzen, do deseti let od skončení insolvenčního řízení. I zde se jedná o tzv. objektivní lhůtu.

---

⁶⁶ ZELENKA, Jaroslav a kolektiv. *Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. aktualizované vydání. Praha, Linde, akciová společnost, 2008. 796 s. ISBN 978-80-7201-707-2. (s. 83-84)

Insolvenční řízení skončí, pokud je rozhodnuto o zrušení konkurzu, o skončení reorganizace či je rozhodnuto o splnění oddlužení.⁶⁷

Pokud pohledávka za majetkovou podstatu vznikla z důvodu chybného jednání insolvenčního správce, poté se jedná o škodu konkrétního věřitele. Tedy se jedná o spor mezi věřitelem a správcem. V případném soudním sporu vystupuje v takové situaci insolvenční správce jako osoba žalovaná. Pro situaci, kdy žalující prokáže existenci škody nebo jiné újmy tím, že mu nebyla uhrazena pohledávka za majetkovou podstatou, je na insolvenčního správce přeneseno břemeno tvrzení a důkazů. To znamená, že je povinen tvrdit skutečnosti, ze kterých vyplývá uplatněný nárok, mají teda povinnost tvrzení a jsou povinni též uvést důkazy jejich tvrzení, což se označuje za povinnost důkazní. Takovéto spory nepatří mezi incidenční spory, a proto jsou řešeny věcně a místně příslušným soudem, dle občanského soudního řádu. Nejde o nárok majetkové podstaty, ale jde o individuální nárok poškozeného vůči insolvenčnímu správci. Tento nárok je uplatnitelný i mimo insolvenční řízení a také platí po ukončení tohoto řízení. Pohledávky za majetkovou podstatu se běžně uspokojují z majetkové podstaty. Tento fakt ovšem neplatí, pokud se insolvenční správce nezproští odpovědnosti. V té chvíli se věřitel, který má pohledávku za majetkovou podstatu, může domáhat náhrady škody ze správcových prostředků.⁶⁸

Spor o náhradu škody nebo jiné újmy dle § 37 není incidenčním sporem, z toho důvodu, že jde o individuální nárok poškozeného vůči insolvenčnímu správci, nejde o nárok majetkové podstaty. Tento spor o náhradu škody nebo jiné újmy je uplatnitelný i mimo rámec samotného insolvenčního řízení a to i po jeho skončení.

Je důležité zmínit, že na řádný výkon funkce správce dohlíží státní orgán, konkrétně tedy insolvenční soud. Nezákonná rozhodnutí nebo na nesprávné úřední postupy tohoto soudu jsou upraveny v Listině základních práv a svobod v páté hlavě se říká, že „každý má právo na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem.“⁶⁹ Z této informace tedy vyplývá otázka, na kolik je tedy insolvenční správce odpovědný za své povinnosti a nakolik je odpovědný insolvenční soud, který na správce nesprávně dohlížel. V judikatuře je uvedeno, že stát neodpovídá za škodu, která vznikla jen tím, že správce porušil své povinnosti, které

---

⁶⁷ ZELENKA, Jaroslav a kolektiv. *Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. aktualizované vydání. Praha, Linde, akciová společnost, 2008. 796 s. ISBN 978-80-7201-707-2. (s. 84)

⁶⁸ KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. (s. 90-91)

⁶⁹ Čl. 36 odst. 3 zákona č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

v insolvenčním řízení měl. Správce sám za sebe nese majetkovou odpovědnost za škodu, pokud porušil své povinnosti, které mu nařídil soud nebo zákon.⁷⁰

4.2.1 Praktická doporučení

Každý insolvenční správce má zájem, aby insolvenční řízení mělo hladký průběh a chce předejít negativní důsledkům, které by mohly nastat při odpovědnosti za škodu. Pan JUDr. Daniel Ševčík, Ph.D. na přednášce „Jednání a odpovědnost insolvenčního správce v insolvenčním řízení“ shrnul některé principy, které se v praxi osvědčují, a my si pár z nich v této kapitole vypíšeme.

Pro insolvenčního správce je důležitá „existence fungujícího týmu zaměstnanců i spolupracujících subjektů z oborů nezbytných pro správu majetku, tyto v konkrétních věcech sjednávat podle okolností (zejména účetní služby, inventarizace, znalci, archivnictví, dražební činnosti)“⁷¹

Není nutností, aby na každou tuto funkci bylo sjednáno výborové řízení, ale je důležité uzavírat dohody o nich za standardních podmínek. Lze zde také doporučit spolupráci s věřitelským orgánem nebo alespoň věřitelský orgán informovat o záměru sjednat tyto služby.

Věřitelský orgán schvaluje veškeré náklady a výdaje a proto je dobré mu je předkládat předem, pokud je to možné. Je zde nutno odlišovat výjimečné náklady, které schvaluje věřitelský orgán i soud a náklady na udržování a správu podstaty, které schvaluje jen věřitelský orgán (vedení účetnictví). Insolvenční správce nemá tu povinnost sestavovat účetní uzávěrky.

Když insolvenční správce provádí transakce s majetkovou podstatou, zejména pak pracuje s vypisováním majetku, je doporučeno, aby je prováděl až po tom, co mu toto jednání schválí věřitelský orgán a také poté, co insolvenční správce svůj záměr podá insolvenčnímu soudu. Je dobré, aby insolvenční správce vyčkal pokynů insolvenčního soudu, které mu udělí pro daný případ v rámci dohlédací činnosti.⁷²

---

⁷⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. září 2007, sp. zn. 20 Cdo 2330/2006.

⁷¹ <http://www.insolvence-sevcik.cz/novinky/detail/shrnuti-prednasky-na-tema-jednani-a-odpovednost-insolvenčního-správce-v.htm>

⁷² Shrnutí přednášky na téma „Jednání a odpovědnost insolvenčního správce v insolvenčním řízení“, na konferenci Novelizace insolvenčního zákona 2011, kterou pořádá Rašínova vysoká škola, s.r.o. [online]. [13.1. 2011]. Dostupné z: <http://www.insolvence-sevcik.cz/novinky/detail/shrnuti-prednasky-na-tema-jednani-a-odpovednost-insolvenčního-správce-v.htm>

4.2.2 Pojištění odpovědnosti za škodu

V nové zákonné úpravě vznikla v souvislosti s odpovědností insolvenčního správce povinnost, aby měl správce uzavřeno pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout ve spojení s funkcí insolvenčního správce nebo s činností zaměstnanců správce. Toto pojištění musí být platné po celé trvání funkce insolvenčního správce. V případě insolvenčních správců se jedná o povinné smluvní pojištění, které ukládá zákon. Pokud správce tuto povinnost poruší, je to závažné porušení správcovi povinnosti a i pro toto porušení lze insolvenčního správce zprostit jeho funkce. Pojištění odpovědnosti za škodu musí mít každý insolvenční správce, neboť je podmínkou pro zápis do seznamu insolvenčních správců. Insolvenční správce nemá nárok na to, aby mu byla vydána náhrada uhrazeného pojistného v řízení, kde je ustanoven správcem.⁷³

Ve vyhlášce č. 314/2007 Sb. je stanoven minimální limit pojistného plnění a také minimální standardy pojistných smluv správců. Je dán určitý minimální limit pojistného plnění z pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohl vzniknout v souvislosti s výkonem funkce insolvenčního správce nebo také s činností jeho zaměstnanců. Tento minimální limit pro fyzické osoby činí 1 000 000 Kč. U veřejné obchodní společnosti a zahraniční společnosti je pak minimální limit pojistného plnění stanoven stejnou částkou, avšak násobenou počtem ohlášených společníků této společnosti, přes které insolvenční správce vykonává svou funkci. Je nutné podotknout, že tento uvedený limit pokrývá jen základní rizika, která jsou spojena s výkonem funkce insolvenčního správce. Velice často je nezbytné, aby si insolvenční správce zařídil zvláštní připojištění, např. pro účely provozování podniku, kdy jsou insolvenčním správcem uzavírány smlouvy o úvěrovém financování.⁷⁴

Toto pojištění nabízí insolvenčním správcům široká škála pojišťoven a toto pojištění spadá pod pojištění profesní odpovědnosti. Které si můžeme vysvětlit jako pojištění odpovědnosti za škodu, která je způsobena poskytováním odborných služeb. Různé firmy nabízejí i různá připojištění, kde můžeme zařadit pokuty nebo jiné správní sankce uloženy určitým oprávněným orgánem na základě právního předpisu. Do pojistné smlouvy lze rovněž ujednat retroaktivní krytí, což existuje pro případy, kdy pojištěný poruší svou povinnost již před

---

⁷³ ZELENKA, Jaroslav a kolektiv. *Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. aktualizované vydání. Praha, Linde, akciová společnost, 2008. 796 s. ISBN 978-80-7201-707-2. (s. 59)

⁷⁴ KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. (s. 56-57)

počátkem pojištění, nebo tzv. udržovací pojištění po skončení činnosti, v tomto případě, insolvenčního správce.

4.2.3 Judikatura při odpovědnosti správce za škodu nebo jinou újmu

V roce 2012 se dlužnice podala návrh na vydání předběžného opatření a domáhala se, aby soud dal povinnost insolvenčnímu správci zdržet se zpeněžení bytové jednotky, která patřila do majetkové podstaty. Požadovala, aby byl insolvenční správce omezen ve výkonu své činnosti, do které samozřejmě zpeněžení majetkové podstaty patří.

Odvolací soud i soud prvního stupně došel k závěru, že tomuto návrhu nelze vyhovět, jelikož nebyly splněny podmínky pro jeho nařízení. Hlavním důvodem odvolacího soudu k tomuto závěru je to, že insolvenční správce není účastníkem konkursu, tudíž je vůči němu vyloučeno použití ustanovení občanského soudního řádu nebo insolvenčního zákona, které se týkají institutu předběžného opatření.

Jelikož insolvenční správce má odpovědnost za škodu či jinou újmu, která mu vyplývá z porušení své zákonné povinnosti či povinnosti, které mu ukládá soud a také za výkon funkce správce s odbornou péčí, tak proto jej nelze při výkonu jeho základní činnosti, u tohoto případu konkrétně zpeněžení majetkové podstaty, předběžným opatřením omezit. „Je třeba přihlídnout k tomu, že insolvenční správce je procesním subjektem sui generis a předběžným opatřením lze ukládat povinnosti zásadně tolika účastníkům řízení.“⁷⁵

Bez ohledu na to, zda tvrzení dlužnice jsou pravdivá a zdali měla důvod vytýkat insolvenčnímu správci nesprávnost jeho postupu při zpeněžování majetku soud prvního stupně nepochybil, když tento návrh zamítl. Protože již ze skutkových tvrzení, které jsou uvedeny v předběžném opatření, které směřovalo proti výkonu funkce správce bylo zcela zřejmé, že tomuto návrhu vyhověno být nemůže. (VS Praha 1 VSHP 202/2012 ve věci KSHP 41 INS 13038/2010).

Jako druhým příkladem z praxe můžeme uvést situaci, kdy insolvenční správce neplnil řádně svou povinnost. Správce opakovaně neplnil svou povinnost předložit zprávy o stavu insolvenčního řízení, která je sepsána přímo v insolvenčním zákoníku, § 36. Tuto povinnost neplnil ani přes to, že ho k tomuto úkonu vyzýval soud. Správcovo neplnění nebylo soudu ani nikterak vysvětleno, sám správce neuvedl ani žádné objektivní okolnosti, které by mu bránili

---

⁷⁵ KOZÁK, Jan a kolektiv, Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení, Komentář, 2. Vydání (s. 92)

ve výkonu této povinnosti. Odvolací soud souhlasí se soudem prvního stupně a uzavírá, že tímto správce porušil své povinnosti a proto je dán důvod, aby mu byla uložena pořádková pokuta. Insolvenční zákon vyžaduje, aby byl soud (respektive věřitelský orgán) pravidelně informován insolvenčním správcem. Bez informací může dojít k narušení průběhu insolvenčního řízení tím, že insolvenční soud nemůže bez informací řádně vykonávat dohlédací činnost. Odvolací soud souhlasí i s výši stanovené pokuty. Je nutné přihlížet k tomu, že správce svou povinnost neplnil několik měsíců a nereagoval na výzvy soudu, které se opakovaly. Za těchto okolností se pořádková pokuta v hodnotě 5 000 Kč jeví odvolacímu soudu jako zcela přiměřená. (VS Praha 1 VSPH 202/2012 ve věci KSPH 41 INS 13038/2010)⁷⁶

4.2.4 Sankce za porušení odpovědnosti insolvenčního správce

Insolvenční zákon s sebou přinesl mimo jiné i úpravu sankcí pro subjekty insolvenčního řízení. Sankce, neboli sekundární povinnosti za porušení daných povinností v insolvenčním řízení, je nutné mít přesně vymezeny, díky závažnosti insolvenčního řízení a také možnosti nakládat s poměrně rozsáhlým majetkem. Sankce v insolvenčním právu lze dělit na různé kategorie, jednak dle subjektu, dle charakteru sankce nebo také dle oblasti práva. Podle subjektu se v této práci budeme věnovat jen sankcím, které postihují insolvenčního správce. Podle charakteru můžeme rozlišovat mezi odpovědností za škodu nebo jinou újmu, pořádkovou pokutou, zrušením oprávnění vykonávat funkci, či ztrátou funkce. Mimo oblast, které se dotýká této práce, můžeme zmínit taktéž rozlišení sankcí mezi změnou způsobu řešení úpadku či zánikem osvobození dlužníka. Dle právní oblasti rozlišujeme sankce na sankce s povahou soukromoprávní nebo veřejnoprávní.

Náhrada škody nebo jiné újmy insolvenčním správcem

Krom náhrady škody nebo jiné újmy v případě insolvenčního navrhovatele, dlužníka či věřitele existuje také náhrada škody insolvenčním správcem. Jak již bylo zmíněno odpovědnosti se lze zprostit dle §37 odst. 1 v insolvenčním zákoně tak, že správce prokáže, že škodě nešlo zabránit, i když insolvenční správce vynaložil veškeré úsilí. Poté budou záležet na soudní praxi, na základě kterých kritérií bude posuzovat správcovo jednání. Můžeme

---

⁷⁶ KOZÁK, Jan a kolektiv, Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení, Komentář, 2. Vydání (s. 91-92)

předpokládat, že mezi tyto kritéria bude patřit složitost řízení, postup správce či náročnost právních úkonů.⁷⁷

Pořádková pokuta

Je důležité zmínit, že správce krom odpovědnosti za škodu, které je způsobena porušením jeho povinností, může dostat od insolvenčního soudu pořádkovou pokutu. „Insolvenčnímu správci, který nesplnil povinnost uloženou mu soudem nebo řádně neplní jiné své povinnosti, může insolvenční soud uložit pořádkovou pokutu, a to i opakovaně, nejvýše však do úhrnné částky 200 000 Kč.“⁷⁸ Tuto pořádkovou pokutu lze udělit každému, kdo zatěžuje celkový postup insolvenčního řízení zvláště tím, že se bez důvodu nedostaví k soudu či neuposlechne soudní příkaz. Pokutu lze udělit jednotlivě do 50 000 Kč, avšak u insolvenčního správce lze uložit pořádkovou pokutu také opakovaně a to až do výše 200 000 Kč.⁷⁹

Ztráta funkce insolvenčního správce

Krom pořádkové pokuty může být insolvenční správce i zproštěn funkce. Insolvenční zákon rozlišuje dva druhy zproštění funkce insolvenčního správce. Prvním druhem je zproštění správce, který neplní své povinnosti tak, jak má nebo nepostupuje při výkonu své funkce s odbornou péčí a závažně porušil jeho důležité povinnosti. Druhým druhem je odvolání insolvenčního správce z jiných důvodů, které nevznikly v důsledku porušení povinností. Insolvenční soud může správce jeho funkce zprostit na návrh věřitelského orgánu, na návrh dlužníka, anebo také i bez jakéhokoliv návrhu může insolvenční správce přijít o svou funkci.⁸⁰

4.3 Trestněprávní odpovědnost

Ve vykonávání své funkce může být insolvenční správce také odpovědný za spáchání řady trestných činů. V této kapitole se budeme zabývat odpovědností za spáchání trestného činu, kde je insolvenční správce uveden jako speciální subjekt. Ve smyslu § 114 odst. 1 trestního

⁷⁷ Sankce v insolvenčním právu[online]. [2010]. Dostupné z:

http://www.law.muni.cz/sborniky/cofola2010/files/sankce/Moravec_Tomas_1550_.pdf

⁷⁸ § 81 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁹ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Základy insolvenčního práva*. Ostrava: KEY Publishing, 2008. 322 s. ISBN 978-80-87071-88-5. (s. 116-117)

⁸⁰ KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3.

zákoníku, kde je uvedeno „Jestliže k spáchání trestného činu trestní zákon vyžaduje zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení pachatele, může být pachatelem nebo spolupachatelem trestného činu pouze osoba, která má požadovanou vlastnost, způsobilost nebo postavení.“⁸¹

Definice pojmu insolvenčního správce je v TZ uvedena také. V této definici je vypsána typologie všech insolvenčních správců. Dle § 128 TZ se insolvenčním správcem nerozumí jen předběžný správce, zvláštní správce, ale také správce konkursní podstaty, zahraniční insolvenční správce, vyrovnací správce apod.

Trestněprávní odpovědnost insolvenčního správce je ustanovena v V. hlavě, II. části trestního zákoníku. Tato hlava se nazývá trestné činy proti majetku. Insolvenční správce může být odpovědný za ten trestný čin, který je trestným činem pletichy v insolvenčním řízení dle § 226 odst. 3 trestního zákoníku. V TZ je uvedeno, že pokud insolvenční správce, zástupce věřitelů či člen věřitelského výboru přijme nebo si nechá slíbit určitý prospěch, který by poškodil věřitele, poté musí být potrestán. Trestem se rozumí odnětí svobody až na dva roky nebo zákaz činnosti. Samozřejmě se jedná o majetkový nebo jiný prospěch, který dotyčnému nepatří. Jelikož zákon nestanovil jinak, musí být toto zavinění úmyslné. Pokud se dopustí věřitel trestného činu pletichy v insolvenčním řízení může být potrestán odnětím svobody až na jeden rok. Insolvenční správce má přísnější trest za stejnou trestní činnosti z toho důvodu, že v insolvenčním řízení vystupuje a svou činnost vykonává jako profesionál. Pokud by se tedy provinil tímto trestným činem, šlo by o trestní čin, který je společnosti nebezpečnější.

Jestliže by insolvenční správce svým počínáním způsobil škodu, která by bylo značeného či velkého rozsahu, může dostat trest odnětí svobody až na šest let. Tento trest platí i v případě, že by správce získal značný prospěch nebo prospěch velkého rozsahu v tomto počínání.⁸²

Pokud je zahájeno trestní řízení proti insolvenčnímu správci, může ministerstvo správců pozastavit oprávnění k výkonu jeho činnosti. „Po pravomocném rozhodnutí, kde je správce shledán vinným ze spáchání trestného činu, ministerstvo správců zruší povolení vykonávat činnost insolvenčního správce.“⁸³

---

⁸¹ § 144 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁸² Trestní zákoník [online]. Dostupné z: <http://trestnizakonik.cz/>

⁸³ § 13 odst. 1 písm. a) zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů

5. Závěr

Celá tato práce by se dala shrnout pod citát T. Jacksona: „Úpadek je ve skutečnosti okamžikem, kdy dochází k fundamentální změně ve vlastnictví korporace. Zatímco před úpadkem jsou nositeli rozhodovacích pravomocí společníci, okamžikem porušení závazků dlužníka společníci tuto pravomoc ztrácejí ve prospěch věřitelů... Věřitelé by proto měli být vnímáni jako vlastníci insolventní společnosti a správce jako jimi najatý manažer.“⁸⁴

Je důležité mít na paměti, že insolvenční správce se nestává majitelem insolventního podniku. Je pouze jakýmsi nastaveným agentem, který má pravomoc nakládat s majetkem dlužníka a vznikají mu povinnosti a odpovědnost z nich vzešlá. Jak víme, lidé spravující jak insolventní tak i solventní společnost nejsou zcela imunní vůči jakémukoliv pokušení, které je vytvářeno mocí nad cizím majetkem. A v určitém období může zpronevěra spravovaného majetku nabýt obrovských rozměrů. Avšak i zde zasahuje zákon o insolvenčních správcích a udává pravidla.

Dle mého názoru úprava úpadkového práva, která je nyní platná, je oproti předešlé úpravě, posunuta správným směrem. Předešlá právní úprava s sebou nesla mnoho problémů a dohadů, které nová právní úprava zcela či z části vymazala a vyjasnila. Jedním z největších přínosů insolvenčního zákona spočívá v podobě nových způsobů řešení úpadku. Samotné přijetí insolvenčního zákona přineslo mnoho změn. Pro tuto práci je nejdůležitější změnou zavedení institutu insolvenčního správce.

Také zpřísnění kritérií v připravované novele může vést ke zkvalitnění insolvenčního řízení. Novelizací by měla obsahovat opatření, která by měla vést ke spravedlivějšímu odměňování insolvenčních správců a ke většímu zájmu o výkon této činnosti ze strany odborné veřejnosti. Již teď je dle mého názoru výkon činnosti insolvenčního správce velice zajímavý pro mladé ekonomy a právníky. Už z toho důvodu, že 1.1. 2010, kdy skončilo přechodné období zákona o insolvenčních správcích, mohou funkci správce vykonávat jen ti, kteří získali povolení ministerstva spravedlnosti ČR. Snížil se tedy i počet správců. V roce 2009 jich bylo asi 3700, po lednu 2010 se počet rapidně snížil a zůstalo jen 217 správců, i přesto, že se insolventnost stále zvyšovala. Dle seznamu insolvenčních správců, který je volně k nahlížení na internetu, je momentální počet insolvenčních správců asi 444.⁸⁵ Myslím si, že zpřísnění požadavků na osobu insolvenčního správce je správným krokem a do budoucna stále tato kapitola není uzavřena. Ministerstvo spravedlnosti stále koketuje s otázkou zpřísnění

---

⁸⁴ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008. 472 s. ISBN 978-80-7357-329-4 (s. 119)

⁸⁵ Insolvenční rejstřík [online]. [květen 2013]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/InsSpravci/public/seznamFiltr.do>

dohledu nad počtem i činností insolvenčních správců a to i díky kritice v roce 2012, kdy padla Sazka, nebo kritice benevolentních zákonů.

Závěrem bych chtěla říci, že úpravu insolvenčního správce, která je obsažena v insolvenčním zákoně a v zákoně o insolvenčních správcích považuji za zdařilou, leč v mnoha případech nastoluje řadu sporných otázek. Možná i vzhledem k tomuto jsou připravovány další novelizace a legislativní práce na insolvenčních předpisech stále pokračuje a vyvíjí se.

I přes to, že má bakalářská práce je vymezena velice úzce, bylo nezbytné, abych získávala informace nejen o osobě insolvenčního správce, ale i o insolvenčním právu jako celku, což bylo pro mě přínosem. V průběhu zpracování závěrečné práce jsem se držela osnovy zadání, proto jsou kapitoly tvořeny jednotlivými body. V práci jsem rozebrala institut insolvenčního správce. Těžištěm celé práce byly kapitoly, které obsahovaly povinnost insolvenčního správce a odpovědnost insolvenčního správce. K ucelení tématu však bylo nutné okrajově se zabývat i insolvenčním řízením a osobností insolvenčního správce jako celku. Cíl práce byl tedy naplněn.

Seznam použitých zdrojů

A) Odborná literatura

- BĚLOHLÁVEK, Alexander. *Evropské a mezinárodní insolvenční právo: komentář*. Praha: C.H.Beck, 2007. 1588 s. ISBN 978-80-7179-591-9.
- HOLEČEK, Jakub. *Postavení finančních institucí v novém insolvenčním zákoně v kontextu úpravy komunitárního práva*. Praha: Linde, akciová společnost, 2009. 249 s. ISBN 978-80-743-7.
- KOZÁK, Jan a kolektiv. *Insolvenční zákon a předpisy související. Nařízení Rady (ES) a úpadkovém řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3.
- RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008. 472 s. ISBN 978-80-7357-329-4.
- SCHELLEOVÁ, Ilona. *Základy insolvenčního práva*. Ostrava: KEY Publishing, 2008. 322 s. ISBN 978-80-87071-88-5.
- ZELENKA, Jaroslav a kolektiv. *Insolvenční zákon, poznámkové vydání s důvodovou zprávou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. aktualizované vydání. Praha, Linde, akciová společnost, 2008. 796 s. ISBN 978-80-7201-707-2.

B) Elektronické dokumenty a ostatní

Zákon

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 356/1994 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 208/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů

Soudní rozhodnutí

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. září 2007, sp. zn. 20 Cdo 2330/2006.

Internetové články a zdroje

- Asociace insolvenčních správců [online]. [2013]. Dostupné z: <http://www.asis.cz/>
- Shrnutí přednášky na téma „Jednání a odpovědnost insolvenčního správce v insolvenčním řízení“, na konferenci Novelizace insolvenčního zákona 2011, kterou pořádá Rašínova vysoká škola, s.r.o. [online]. [13.1. 2011]. Dostupné z: <http://www.insolvence-sevcik.cz/novinky/detail/shrnuti-prednasky-na-tema-jednani-a-odpovednost-insolvencniho-spravce-v.htm>
- Připravované legislativní změny institutu insolvenčního správce. [online]. [15.3. 2013]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/pripravovane-legislativni-zmeny-institutu-insolvencniho-spravce-89843.html>
- Insolvenční správce- Povolení krok za krokem [online]. [15.4. 2011]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/pravni-sluzbyjkm/>
- Nařízení o insolvenci [online]. Dostupné z: <http://is.muni.cz/do/1499/el/estud/praf/js09/mps/web/pages/12.html>
- Trestní zákoník [online]. Dostupné z: <http://trestnizakonik.cz/>

- Sankce v insolvenčním právu [online]. [2010]. Dostupné z: http://www.law.muni.cz/sborniky/cofola2010/files/sankce/Moravec_Tomas__1550_.pdf
- Statistiky [online]. [2013]. Dostupné z: <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/statistiky.html>
- Zákon o insolvenčních správcích [online]. [2013]. Dostupné z: <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/insolvenčni-spravci-odborna-verejnost/insolvenčni-spravci-zakon.html>
- Zákon o konkursu a vyrovnání [online]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/konkurs/>
- Zákon a právní normy [online]. [2013]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/>
- Úloha správce v insolvenčním řízení, Pavel Jiříčka [online]. Dostupné z: <http://www.law.muni.cz/sborniky/dp08/files/pdf/obchod/jiricka.pdf>
- Sbírka zákonů ČR [online]. [2007-2013]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/sbirka>
- Insolvenční rejstřík [online]. [květen 2013]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/InsSpravci/public/seznamFiltr.do>
- Žádost o vykonání zkoušky insolvenčního správce [online]. Dostupné z: http://insolvenčni-zakon.justice.cz/downloads/zadost_o_vykonani_zkousky_insolvenčního_spravce.pdf
- Přihláška pohledávky [online] Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/stat.do?kodStranky=FORMULAR>

Seznam použitých zkratek

A.s.- akciová společnost

ASIS- Asociace insolvenčních správců

Apod.- a podobně

Atd.- a tak dále

Aj.- a jiné

Č.- číslo

ČR- Česká republika

EU- Evropská unie

IS- insolvenční správce

IZ- Insolvenční zákon

Kč- Koruna česká

Obč. zák.- Občanský zákoník

ObchZ- obchodní zákoník

Odst.- odstavec

Sb.- sbírka

TZ- trestní zákoník

Tzv.- takzvaný

ZKV- zákon o konkursu a vyrovnání

§- paragraf

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. 5. 2013

Tatiana Klucenová

jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha č. 1   Vzor žádosti o vykonání zkoušky insolvenčního správce

Příloha č. 2   Vzor přihlášky pohledávky